

Japanese Studies Journal

Vol. 30 No. 1

April - September 2013

Invited Paper

- High-speed Railway System in Japan: A Lesson for Thailand.....1
Kriengsak Charoenwongsak

Research Paper and Academic Paper

- The Impact of Eliminating Tariffs on Thai Clothing Imports to Japan under.....12
the Japan and Thailand Economic Partnership Agreement (JTEPA)
Natcha Suasangunsak

- The Popularity of Learning Japanese and Chinese Languages among.....27
KU Students: How are their Motivations Different?
Yupaka Fukushima Kanokporn Nuntong and Soysuda Na Ranong

- The Study of the Methods and Types of Translating 41
Onomatopoeia and Mimetic from Japanese to Thai
Natthira Tuptim

- Thai-Japanese Cultural Relationships: After the Siamese 57
Evolution of 1932 until before Greater Asia-Pacific War-time
Nipaporn Ratchatapattanakul

Review Paper

- Technology Transfer for Commercialization in Japanese 70
University: A Review of the Literature
Kallaya Tantiyaswasdikul

Seminar Report

- A Seminar on Classroom Action Research.....86
Piyawan Asawarathan and Sungsat Neanchaoensuk

- Report on the Short-term Program 94
"Thai Language and Cultural Program in Thailand"
Wannisa Vaichayee

สารานุกรมญี่ปุ่นศึกษา

ปีที่ 30 ฉบับที่ 1

มษายน - กันยายน 2556

บทความรับเชิญ

รถไฟความเร็วสูงในประเทศญี่ปุ่น: บทเรียนสำหรับประเทศไทย..... 1
เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์

บทความวิจัยและบทความวิชาการ

ผลกระทบที่เกิดจากการยกเลิกกำแพงภาษีนำเข้าเครื่องนุ่งห่ม..... 12
จากประเทศไทยไปยังประเทศญี่ปุ่น ภายใต้ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจ
ระหว่างประเทศไทยกับญี่ปุ่น (JTEPA)
นันทา เลือสงวนศักดิ์

วามนิยมในการเรียนภาษาญี่ปุ่นและภาษาจีน..... 27
ของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์: แรงจูงใจแตกต่างกันอย่างไร
พภาพ พุกขิมา กนกพร นุ่มทอง และสร้อยสุดา ณ ระนอง

การศึกษาวิธีการและประเภทการแปลคำเลียนเสียงธรรมชาติและกับอรรถาการ..... 41
หรือสภาพจากภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาไทย
วัชรวิภา หับทิม

ความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมไทย-ญี่ปุ่น: 57
ถึงการเปลี่ยนแปลงการปกครอง 2475 ถึงก่อนสงครามมหาเอเชียบูรพา
ภาพร รัชตพัฒนากุล

บทความปริทัศน์

Technology Transfer for Commercialization in Japanese..... 70
University: A Review of the Literature
allaya Tantiyaswasdikul

รายงานสัมมนา

การฝึกอบรมการทำวิจัยในชั้นเรียน..... 86
ยวรรณ อัครราชันย์ และสุณีย์รัตน์ เนียรเจริญสุข

รายงานผล: การอบรมหลักสูตรระยะสั้น..... 94
หัวข้อ “ภาษาและวัฒนธรรมในประเทศไทย”
รณิชา ไวยฉายี

Japanese Studies Journal

Institute of East Asian Studies,
under the Patronage of Her Royal Highness
Princess Maha Chakri Sirindhorn,
Thammasat University

Thammasat University, Rangsit Campus,
Pathumthani Province,
Thailand, 12121
Tel : +662-564-5000 to 3
Fax : +662-564-4888
Email : prasia.tu@gmail.com
www.asia.tu.ac.th

วารสารญี่ปุ่นศึกษา

Japanese Studies Journal

<http://www.asia.tu.ac.th>

ปีที่ 30 ฉบับที่ 1 เมษายน 2556 - กันยายน 2556

Vol. 30 No. 1 April 2013 - September 2013

ISSN 0125-6416

เจ้าของ: สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ถนนพหลโยธิน อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12121
Owner: Institute of East Asian Studies, under the Patronage of Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn, Thammasat University, Pathumthani 12121
กำหนดออก: ปีละ 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 รอบเดือน เมษายน-กันยายน ฉบับที่ 2 รอบเดือน ตุลาคม-มีนาคม
Issued time: 2 issues per year (no.1 April-September, no.2 October-March)

Honorary Editorial Board บรรณาธิการเกียรติคุณ	
Prof. Dr. Nakarin Mektrirat	Faculty of Political Science, Thammasat University, Thailand
ศ. ดร.นครินทร์ เมฆไตรรัตน์	คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
Prof. Dr. Akira Suehiro	Institute of Social Science, The University of Tokyo, Japan
Prof. Dr. Motoko Shuto	Graduate School of Humanities and Social Sciences, Tsukuba University, Japan
Editor-in-Chief บรรณาธิการบริหาร	
Dr. Natenapha Yabushita	Thammasat Business School, Thammasat University, Thailand
อ. ดร.เนตรนภา ยาบุชิตะ	คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
Associate Editor รองบรรณาธิการ	
Asst. Prof. Dr. Peera Charoenporn	Faculty of Economics, Thammasat University, Thailand
ผศ. ดร.พีระ เจริญพร	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
Dr. Nipaporn Ratchatattanukul	Faculty of Liberal Arts, Thammasat University, Thailand
อ. ดร.นิภาพร รัชตพัฒน์กุล	คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
Review Editors บรรณาธิการกลั่นกรอง	
Prof. Dr. Chaiwat Khamchoo	Faculty of Political Science, Chulalongkorn University, Thailand
ศ. ดร.ไชวัฒน์ คำชู	คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Assoc. Prof. Sununtha Siengthai	School of Management, Asian Institute of Technology, Thailand
รศ. ดร.สุนันtha เสงี่ยมไทย	คณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย
Assoc. Prof. Soysuda Na Ranong	Faculty of Humanities, Kasetsart University, Thailand
รศ. ดร.สร้อยสุดา ณ ระนอง	คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
Dr. Chatree Preedaananthasak	Faculty of Business, Economic and Communications, Naresuan University, Thailand
อ. ดร.ชาตรี ปริดาอนันตสุข	คณะบริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์และการสื่อสาร มหาวิทยาลัยนเรศวร
Dr. Piyawa Asawarachan	Faculty of Liberal Arts, Thammasat University, Thailand
อ. ดร.ปิยวรรณ อัศวราชันย์	คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
Dr. Ongart Hudakorn	Faculty of Architecture, Silpakorn University, Thailand
อ. ดร.องอาจ หุดากอร์	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
Reviewers กรรมการกลั่นกรองประจำฉบับ	
Prof. Dr. Attajak Sattayanurak	Faculty of Humanities, Chiang Mai University, Thailand
ศ. ดร.อรรถจักร์ สัตยานุรักษ์	คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Asst. Prof. Dr. Kasem Choocharukul	Faculty of Engineering, Chulalongkorn University, Thailand
รศ. ดร.เกษม ชูชาวุฒ	คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Assoc. Prof. Dr. Kriengkrai Techakanont	Faculty of Economics, Thammasat University, Thailand
รศ. ดร.เกรียงไกร เตชะกานนท์	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
Assoc. Prof. Dr. Somkiat Chawangkijwanich	Faculty of Liberal Arts, Thammasat University, Thailand
รศ. ดร.สมเกียรติ เสงี่ยมกิจวานิช	คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
Assoc. Prof. Yoshi Takahashi	Graduate School for International Development and Cooperation (IDEC), Hiroshima University, Japan
Assoc. Prof. Tananee Methapisit	Faculty of Liberal Arts, Thammasat University, Thailand
รศ. ทศนีย์ เมธาพิสิฐ	คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
Asst. Prof. Dr. Puengthip Kiattisakul	Faculty of Arts, Silpakorn University, Thailand
ผศ. ดร.พวงทิพย์ เกียรติสกุล	คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
Asst. Prof. Dr. Peera Charoenporn	Faculty of Economics, Thammasat University, Thailand
ผศ. ดร.พีระ เจริญพร	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
Asst. Prof. Wanchai Silapattagul	Faculty of Arts, Silpakorn University, Thailand
ผศ. วณิชชัย สิลพัทกุล	คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
Dr. Sineenat Sermcheep	Faculty of Economics, Chulalongkorn University, Thailand
อ. ดร.สินีนฎ เสริมชีพ	คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Dr. Natenapha Wailersak (Yabushita)	Thammasat Business School, Thammasat University
อ. ดร.เนตรนภา ไวทย์เสถียรศักดิ์ (ยาบุชิตะ)	คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
Dr. Piyawan Asawarachan	Faculty of Liberal Arts, Thammasat University, Thailand
อ. ดร.ปิยวรรณ อัศวราชันย์	คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
Dr. Nipaporn Ratchatattanukul	Faculty of Liberal Arts, Thammasat University, Thailand
อ. ดร.นิภาพร รัชตพัฒน์กุล	คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

พิมพ์ที่: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ <http://www.tu.ac.th/org/tuprint>
Printing at: Thammasat Printing House, Tel. 0-2564-3105-11 Fax. 0-2564-3119

วัตถุประสงค์ในการพิมพ์

วารสารญี่ปุ่นศึกษาเป็นวารสารวิชาการ ราย 6 เดือน (2 ฉบับต่อปี) ที่โครงการญี่ปุ่นศึกษา สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษาในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จัดพิมพ์ขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อเผยแพร่ผลการศึกษาและงานวิจัยทุกด้านที่เกี่ยวกับญี่ปุ่นศึกษา ของ คณาจารย์ นักวิชาการ และ นักศึกษาระดับปริญญาโทและเอก
2. เพื่อเป็นเวทีให้คณาจารย์ นักวิชาการ และนักศึกษาระดับปริญญาโทและเอกได้แลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ ใช้วารสารเป็นแหล่งต่อยอดองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและการพัฒนาประเทศชาติ ในเชิงบูรณาการ
3. เพื่อรายงานให้ผู้อ่านทราบถึงกิจกรรมวิชาการของโครงการญี่ปุ่นศึกษาเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือกับองค์กร ในเครือข่ายพันธมิตร

วารสารญี่ปุ่นศึกษาประกอบด้วย บทความรับเชิญ บทความวิจัย บทความวิชาการที่ไม่เคยตีพิมพ์ที่ไหนมาก่อน บทวิจารณ์หนังสือ บทความปริทัศน์ และรายงานสัมมนา บทสัมภาษณ์ ในบางกรณีอาจตีพิมพ์บทความพิเศษ หรือ วารสารฉบับพิเศษ บทความสามารถเขียนเป็นภาษาไทย ภาษาอังกฤษ หรือ ภาษาญี่ปุ่นก็ได้ โดยบทความที่ไม่ได้เขียนเป็นภาษาอังกฤษจะต้องมีบทคัดย่อภาษาอังกฤษด้วย วารสารมีการตีพิมพ์เป็นรูปเล่มและเผยแพร่แบบออนไลน์ บทความวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์จะต้องผ่านกระบวนการตรวจสอบเบื้องต้นโดยกองบรรณาธิการ และการทบทวนโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ด้วยระบบปกปิดชื่อ ข้อความและข้อคิดเห็นต่างๆ ในบทความของผู้เขียน บทความนั้นๆ กองบรรณาธิการวารสารญี่ปุ่นศึกษาไม่สงวนสิทธิ์ในการคัดลอกแต่ให้อ้างอิงแสดงที่มา

Aim and Scope

The Japanese Studies Journal is an academic journal of Institute of East Asian Studies under the patronage of Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn, Thammasat University, and is published half yearly (2 issues per year). The Journal has following policy:

1. To provide scholars, practitioners and graduate students a channel for dissemination research outputs related to Japanese studies in all aspects.
2. To establish a platform for scholars, practitioners and graduate students to share knowledge and experiences and utilize the journal as a valuable resource to increase the body of knowledge that benefit society and national integrated development.
3. To inform readers about academic activities of Japanese Studies Program to enhance cooperation between the network of partner organizations.

The Journal consists of invited papers, unpublished research papers and academic papers, review articles, book reviews, seminar report and interview report. The journal occasionally publishes special sections or special issues on particular topics. Manuscripts can be written in Thai or English or Japanese with English abstracts. The journal is published in simultaneous print and electronic editions. All research articles in this Journal have undergone rigorous peer review, based on initial editor screening and double-blind peer review. Any views expressed in the articles are the views of the authors only. Please provide a piece of reference in case of reproduction.

วารสารญี่ปุ่นศึกษา

Japanese Studies Journal

ISSN 0125-6416 ปีที่ 30 ฉบับที่ 1 เมษายน - กันยายน 2556 Vol.30 No.1 April - September 2013

บทความรับเชิญ

รถไฟความเร็วสูงในประเทศญี่ปุ่น: บทเรียนสำหรับประเทศไทย.....1
เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์

บทความวิจัยและบทความวิชาการ

ผลกระทบที่เกิดจากการยกเลิกกำแพงภาษีนำเข้าเครื่องนุ่งห่ม.....12
จากประเทศไทยไปยังประเทศญี่ปุ่น ภายใต้ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจ
ระหว่างประเทศไทยกับญี่ปุ่น (JTEPA)
ณัฐมา เสือสงวนศักดิ์

ความนิยมในการเรียนภาษาญี่ปุ่นและภาษาจีน.....27
ของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์: แรงจูงใจแตกต่างกันอย่างไร
ยุพกา พุกขิม่า กนกพร นุ่มทอง และสร้อยสุดา ณ ระนอง

การศึกษาวิธีการและประเภทการแปลคำเลียนเสียงธรรมชาติและคำบอกอาการ.....41
หรือสภาพจากภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาไทย
ณัฐริตา ทับทิม

ความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมไทย-ญี่ปุ่น:
หลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง 2475 ถึงก่อนสงครามมหาเอเชียบูรพา.....57
นิภาพร รัชตพัฒนากุล

บทความปริทัศน์

Technology Transfer for Commercialization in Japanese.....70
University: A Review of the Literature
Kallaya Tantiyaswasdikul

รายงานสัมมนา

การฝึกอบรมการทำวิจัยในชั้นเรียน.....86
ปิยวรรณ อัครวาทันย์ และสุณีย์รัตน์ เนียรเจริญสุข

รายงานผล: การอบรมหลักสูตรระยะสั้น.....94
หัวข้อ “ภาษาและวัฒนธรรมในประเทศไทย”
วรรณิษา ไวยฉายี

สำหรับข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยนั้น เนื่องจากนิสิตวิชาเอกและนิสิตนอกสาขา ที่เรียน ภาษาญี่ปุ่นและภาษาจีน มีแรงจูงใจในการเรียนทั้งแรง จูงใจเชิงสังคม และแรงจูงใจเชิงใช้ประโยชน์เหมือนกัน (แม้สัดส่วนจะแตกต่างกันบ้าง) และต่างมีทัศนคติ ทางบวกในการเรียน ดังนั้นผู้สอนสามารถใช้ผลการ วิจัยเหล่านี้ เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน ให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียน กล่าวคือเพื่อตอบ สนองแรงจูงใจเชิงสังคมของนิสิต ผู้สอนควรจัดการ เรียนการสอน หรือกิจกรรมนอกชั้นเรียน ให้มีการสอดแทรกวัฒนธรรมญี่ปุ่นหรือวัฒนธรรมจีน เช่น ร้องเพลง พร้อมกับแปลความหมาย แนะนำธรรมเนียม ชีวิตความเป็นอยู่ของชาวญี่ปุ่นหรือชาวจีนผ่านวีดิทัศน์ จัด กิจกรรมโฮมสเตย์ เพื่อเรียนรู้วัฒนธรรมและชีวิตความเป็นอยู่ของชาวญี่ปุ่นหรือชาวจีน จัดกิจกรรมให้ผู้เรียน ติดต่อบริการกับเพื่อนชาวญี่ปุ่นหรือชาวจีนผ่านอีเมล กิจกรรมต่างๆ เหล่านี้ จะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิด ความกระตือรือร้นในการเรียน รู้สึกสนุกกับการเรียน ซึ่งจะส่งผลดีทางอ้อมกับการเรียนต่อไป

นอกจากนี้เพื่อตอบสนองแรงจูงใจเชิงการใช้ประโยชน์ ผู้สอนควรจัดสอนวิชาที่จะเป็นประโยชน์ ต่อการประกอบอาชีพในอนาคตของนิสิต เช่น “การบริหารจัดการแบบญี่ปุ่น/แบบจีน” “ภาษาญี่ปุ่น/ภาษาจีนเพื่อธุรกิจ” “ภาษาญี่ปุ่น/ภาษาจีนเพื่ออุตสาหกรรม การบริการ” เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม ควรมีการวิจัยต่อเนื่องด้าน แรงจูงใจ เพื่อวิเคราะห์ว่าแรงจูงใจจากภายในหรือแรง จูงใจเชิงสังคม กับแรงจูงใจจากภายนอกหรือแรงจูงใจ เชิงใช้ประโยชน์ สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน อย่างไร และควรมีการวิจัยเรื่องรูปแบบการจัดการเรียน การสอน ที่จะช่วยส่งเสริมผู้เรียนทั้งที่มีแรงจูงใจภายใน และแรงจูงใจภายนอกได้พัฒนาความรู้ให้ก้าวหน้ายิ่ง ขึ้น นอกจากนั้นบทบาทของสถาบันขงจื้อ ในการเผยแพร่วรรณกรรมภาษาและวัฒนธรรมของจีนจะประสบ

ความสำเร็จหรือไม่ แรงจูงใจของนิสิตที่เลือกเรียน ภาษาจีนจะเปลี่ยนไปจากเดิมหรือไม่ เป็นเรื่องที่ต้องทำแบบสอบถามและวิจัยเพื่อเปรียบเทียบต่อไปในอนาคต

บรรณานุกรม

- Gardner, R.C. and Lambert, W.E. (1972). *Attitudes and motivation in second language learning*. Rowley, MA: Newberry House.
- Jakobovits, L.A. (1970). *Foreign language learning: A psycholinguistic analysis of the issues*. Rowley, MA: Newberry House.
- 石井秀幸(1995)「日本語学習者の学習意欲を構成する因子の分析」『平成7年度日本語教育学会春季大会予稿集』pp.1-6.
- 郭俊海・大北葉子(2001)「シンガポール華人大学生の日本語学習の動機づけについて」『日本語教育』110, pp.130-139.
- 倉八順子(1993)「日本語学習者の動機に関する調査—動機と文化的背景の関連—」『日本語教育』77, pp.129-141.
- 齋藤正雄(2008)「タイ国日本語教育小史」『国際交流基金バンコク日本文化センター日本語教育紀要』5, pp.175-184.
- 成田高宏(1998)「日本語学習動機と成績との関係—タイの大学生の場合—」『世界の日本語教育』8, pp.1-11.
- 縫部義徳・狩野不二夫・伊藤克浩(1995)「大学生の日本語学習動機に関する国際調査—ニュージーランドの場合—」『日本語教育』86, pp.162-173.
- ศูนย์จีนศึกษา สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา. (2551). รายงานวิจัยการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยระดับอุดมศึกษา.

Research Paper

The Study of the Methods and Types of Translating Onomatopoeia and Mimetic from Japanese to Thai

Natthira Tuptim*

Faculty of Humanities and Social Sciences

Pibulsongkram Rajabhat University

Abstract

This research studied the methods of translating onomatopoeia and mimetic words from Japanese to Thai and the types of each translation. The database used in this study included two sources: a comic book titled “Detective Conan” and a novel titled “Kindaichi Case Files: Song of the Devil.” The number of onomatopoeia and mimetic words found in these books were 214. The author analyzed the translation method used with each word by illustrating the results in numbers and percentages. The type of translation method for each word was also examined using descriptive analysis. There were five methods found in the translation of onomatopoeia and mimetic: translating to adverbs, verbs, losses, nouns and conjunctive phrases (or resultative phrases), ranked by frequency of occurrence.

Keywords: methods of translation, types of translation, onomatopoeia, mimetic

* Corresponding author e-mail: ntuptim@hotmail.com

การศึกษาวิธีการและประเภทการแปลคำเลียนเสียงธรรมชาติและคำบอกอาการหรือสภาพจากภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาไทย

ณัฐริรา ทับทิม

อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาตะวันออก

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการคือ หนึ่ง เพื่อศึกษาวิธีการแปลคำเลียนเสียงธรรมชาติและคำบอกอาการหรือสภาพจากภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาไทย สอง ศึกษาประเภทการแปลคำแต่ละชนิด ขอบเขตในการวิจัยมาจากแหล่งข้อมูล 2 แหล่ง คือหนังสือการ์ตูนเรื่องยอดนักสืบจิ๋วโคนันและนวนิยายเรื่องคินดะอิจิยอดนักสืบ ตอนบทเพลงปีศาจ โดยเก็บข้อมูลการแปลคำเลียนเสียงธรรมชาติและคำบอกอาการหรือสภาพได้จำนวน 214 คำ แล้วนำมาวิเคราะห์หาวิธีการแปลแต่ละชนิด นำเสนอเป็นคำจำนวนและคำสัดส่วนด้วยสถิติร้อยละ และศึกษาประเภทการแปลแต่ละชนิดโดยใช้การพรรณนาวิเคราะห์ ผลจากการศึกษาพบว่าวิธีการแปลคำเลียนเสียงธรรมชาติและคำบอกอาการหรือสภาพจากภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาไทยมี 5 วิธี เรียงตามสัดส่วนการเกิดได้ดังนี้ 1) วิธีการแปลเป็นคำวิเศษณ์ 2) วิธีการแปลเป็นคำกริยา 3) วิธีการแปลโดยไม่แปล 4) วิธีการแปลเป็นคำนาม และ 5) วิธีการแปลเป็นสันธานวลีแสดงผลลัพธ์

คำสำคัญ: วิธีการแปล ประเภทการแปล คำเลียนเสียงธรรมชาติ คำบอกอาการหรือสภาพ

การศึกษาวิธีการและประเภทการแปลคำเลียนเสียงธรรมชาติและคำบอกอาการหรือสภาพจากภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาไทย

ณัฐริชา ทับทิม

อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาตะวันออก

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการคือ หนึ่ง เพื่อศึกษาวิธีการแปลคำเลียนเสียงธรรมชาติและคำบอกอาการหรือสภาพจากภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาไทย สอง ศึกษาประเภทการแปลคำแต่ละชนิด ขอบเขตในการวิจัยมาจากแหล่งข้อมูล 2 แหล่ง คือหนังสือการ์ตูนเรื่องยอดนักสืบจิ๋วโคนันและนวนิยายเรื่องคินดะอิจิยอดนักสืบ ตอนบทเพลงปีศาจ โดยเก็บข้อมูลการแปลคำเลียนเสียงธรรมชาติและคำบอกอาการหรือสภาพได้จำนวน 214 คำ แล้วนำมาวิเคราะห์หาวิธีการแปลแต่ละชนิด นำเสนอเป็นคำจำนวนและคำสัดส่วนด้วยสถิติร้อยละ และศึกษาประเภทการแปลแต่ละชนิดโดยใช้การพรรณนาวิเคราะห์ ผลจากการศึกษาพบว่าวิธีการแปลคำเลียนเสียงธรรมชาติและคำบอกอาการหรือสภาพจากภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาไทยมี 5 วิธี เรียงตามสัดส่วนการเกิดได้ดังนี้ 1) วิธีการแปลเป็นคำวิเศษณ์ 2) วิธีการแปลเป็นคำกริยา 3) วิธีการแปลโดยไม่แปล 4) วิธีการแปลเป็นคำนาม และ 5) วิธีการแปลเป็นสันธานวลีแสดงผลลัพธ์

คำสำคัญ: วิธีการแปล ประเภทการแปล คำเลียนเสียงธรรมชาติ คำบอกอาการหรือสภาพ

บทนำ

ปัจจุบันหนังสือนวนิยายและการ์ตูนได้รับความนิยมในหมู่นักอ่านหนังสือเป็นจำนวนมาก จากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2551 ประเภทของหนังสือที่กลุ่มคนที่มีอายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไปอ่านมากที่สุดคือหนังสือพิมพ์ ร้อยละ 71.0 รองลงมาคือนวนิยาย การ์ตูนและหนังสืออ่านเล่นต่างๆ ร้อยละ 38.8 จากความนิยมในการอ่านดังกล่าวทำให้นักเขียนและการ์ตูนที่แปลจากภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาไทยมีจำนวนมากขึ้นตามไปด้วย การแปลคือการถ่ายทอดความหมายจากภาษาต้นทางไปเป็นภาษาปลายทางโดยให้ความหมายเหมือนกันหรือใกล้เคียงกับภาษาต้นทางมากที่สุด ในการแปลหากทั้งในภาษาต้นทางและภาษาปลายทางมีกลุ่มของคำที่ตรงกัน ผู้แปลก็สามารถหาคำที่มีความหมายเหมือนกันหรือใกล้เคียงกันได้ง่าย แต่หากภาษาต้นทางและภาษาปลายทางมีความแตกต่างกันในเรื่องกลุ่มคำในภาษา ก็อาจทำให้การแปลภาษาเป็นเรื่องยากขึ้น

ภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาที่มีกลุ่มคำที่เรียกว่า “คำเลียนเสียงธรรมชาติ” และ “คำบอกอาการหรือสภาพ” มากกว่าภาษาอื่นๆ (Yamaguchi, 2003) กล่าวว่ามีคำเลียนเสียงธรรมชาติและคำบอกอาการหรือสภาพมากกว่า 1,200 คำในภาษาญี่ปุ่น ภาษาที่พบกลุ่มคำชนิดนี้ใช้แพร่หลาย ได้แก่ ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเกาหลี และภาษาในแถบแอฟริกา (Kamei, 1996) กลุ่มคำนี้เป็นกลุ่มคำที่นักแปลชาวไทยมักกล่าวถึงเสมอว่าเป็นสิ่งที่แปลยาก เนื่องจากไม่เข้าใจความหมายของสำนวนเหล่านี้อย่างถูกต้อง และอาจเกิดจากหาคำแปลที่เหมาะสมและมีความหมายเท่าเทียมกันไม่ได้ในภาษาไทย (สมเกียรติ เสงี่ยมกิจวิจิตร, 2549, หน้า 133-134)

คำเลียนเสียงธรรมชาติ (擬音語・擬声語) หรือ Onomatopoeia คือคำที่เลียนเสียงของสิ่งมีชีวิต เช่น เสียงคน เสียงร้องของสัตว์และเสียงของสิ่งไม่มี

ชีวิต เช่น เสียงฝนตก เสียงประตูปิด เป็นต้น

ワンワン เสียงสุนัขเห่า ドンドン เสียงเคาะประตูหนักๆ

คำบอกอาการหรือสภาพ (擬態語) หรือ Mimetic คือคำบอกกริยาอาการ สภาพที่สิ่งนั้นเป็นอยู่หรือสภาพที่เปลี่ยนแปลง โดยใช้การมองเห็น การสัมผัสและความรู้สึกของคนแปลงออกมาเป็นคำ เช่น

うつかり เผลอ うんざり เียนเบื่อ

กลุ่มคำเลียนเสียงธรรมชาติและคำบอกอาการหรือสภาพในภาษาญี่ปุ่นส่วนใหญ่ ทำหน้าที่เป็นคำกริยาวิเศษณ์ หลายครั้งสามารถทำหน้าที่เป็นคำกริยาและคำขยายคำนามได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคำบอกอาการหรือสภาพ เช่น

(1) 学生の質問を聞いて、先生はにっこりと笑って答えた。

พอได้ฟังคำถามของนักเรียน อาจารย์ก็ยิ้มแล้วตอบคำถาม

(2) 美咲がにっこりして問い返した。
[大阪の方かしら]

มิซึกิยิ้มแล้วถามกลับไ้ว่า “เป็นคนโอซาก้าใช่ไหมคะ”

にっこり เป็นคำบอกอาการหรือสภาพเมื่อเกิดร่วมกับคำกริยา 笑う ทำหน้าที่เป็นคำกริยาวิเศษณ์ นอกจากนั้นยังทำหน้าที่เป็นคำกริยาได้โดยการเติม する ทำคำเช่นตัวอย่างที่ (2)

ในภาษาไทยพบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคำเลียนเสียงธรรมชาติของสรนุศย์ รุ่งโรจน์สุวรรณ (2551) ซึ่งศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างรูปภาษากับความหมายของคำเลียนเสียงธรรมชาติในภาษาไทย จากข้อมูลเอกสารและจากการรับรู้ของคนไทย โดยได้ให้คำนิยามคำเลียนเสียงธรรมชาติไว้ว่า “คำในภาษาที่ใช้ในการอ้างอิงถึงเสียงต่างๆ ในธรรมชาติ” จากข้อมูลการรวบรวมของสรนุศย์ทำให้ทราบว่าคำเลียนเสียงธรรมชาติในเอกสารที่เป็นทางการ เช่น

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 มีจำนวน 389 คำ ในเอกสารที่ไม่เป็นทางการ เช่น หนังสือการ์ตูนแปลญี่ปุ่น-ไทย มีจำนวนมากถึง 1,822 คำ ซึ่งทำให้ทราบว่าภาษาไทยเป็นภาษาที่มีคำเลียนเสียงธรรมชาติจำนวนมาก ในระดับที่ไม่น่าเป็นปัญหาในการแปลมากนัก

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยเปรียบเทียบคำเลียนเสียงธรรมชาติและคำบอกอาการหรือสภาพระหว่างภาษาญี่ปุ่นกับภาษาไทยของ Sunthonmanee (2003) ซึ่งได้อธิบายรูปคำกับความหมาย และวิธีการใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติและคำบอกอาการหรือสภาพ โดยอรรถาธิบายว่าในกรณีของคำบอกอาการหรือสภาพ มักใช้เป็นคำวิเศษณ์ โดยการเติม “อย่าง” ไว้ก่อนหน้า เช่น คำว่า ぼんやり เมื่อแปลจะได้คำว่า “อย่างเหม่อลอย” เป็นต้น และมักอยู่ในรูปคำซ้ำ เช่น โชเซ รุงรัง เกื่อนกลาด ฉะฉาน เป็นต้น แต่ในกรณีของคำเลียนเสียงธรรมชาติจะไม่ใช้ร่วมกับคำว่า “อย่าง” และส่วนใหญ่เป็นคำหนึ่งพยางค์ เช่น กร๊ึดดับ เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของศุภกิจ รัชตะเกษม (2549) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบ ความหมายและการใช้คำบอกอาการและสภาพในภาษาญี่ปุ่นแยกเป็น 2 รูปแบบ คือ แบบเมื่อใช้ร่วมกับคำช่วย 「と」「に」 และแบบเมื่อใช้กับ 「する」「た」 ซึ่งอธิบายว่าคำบอกอาการหรือสภาพแบบเมื่อเกิดร่วมกับ 「と」 จะแสดงอาการเคลื่อนไหวของสิ่งใดๆ ที่ดำเนินการต่อเนื่องกัน และเมื่อเกิดร่วมกับ 「に」 จะแสดงสภาพคงที่หลังจากผ่านกระบวนการบางอย่าง เช่น そっくり作った ส่วนแบบเมื่อใช้กับ 「する」「た」 จะอธิบายเพิ่มเติมตรงนี้ด้วยได้หรือไม่ เหมือนขนาดไป

จากข้อมูลข้างต้น อาจกล่าวได้ว่าทั้งภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทยต่างมีกลุ่มคำเลียนเสียงธรรมชาติและคำบอกอาการหรือสภาพจำนวนมาก ซึ่งตั้งสมมติฐานได้ว่าการแปลน่าจะหาคำที่มีความหมาย

ตรงกันหรือใกล้เคียงกันได้ง่าย แต่อย่างไรก็ดีเวลาแปลคำเหล่านี้ ผู้แปลจำเป็นต้องมีวิธีการแปลที่หลากหลายกว่าการแปลกลุ่มคำอื่นๆ และหลายครั้งไม่ได้ถูกแปลเป็นคำวิเศษณ์ หรือแปลเป็นความหมายที่ตรงกับรูปคำโดยตรง เพราะคำเหล่านี้เป็นคำที่บอกอารมณ์ของประโยคซึ่งหลายครั้งต้องแปลให้เข้ากับอารมณ์ของประโยคนั้นๆ มากกว่าความหมายที่ปรากฏในพจนานุกรม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการค้นคว้ายังไม่พบงานวิจัยที่ศึกษาถึงการแปลกลุ่มคำเลียนเสียงธรรมชาติและคำบอกอาการหรือสภาพจากภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาไทย แต่พบงานวิจัยที่ศึกษาการแปลจากภาษาญี่ปุ่นเป็นอังกฤษและภาษาอื่นๆ เช่น ภาษาสเปน เป็นจำนวนมาก ผู้เขียนจึงศึกษางานวิจัยดังกล่าวและเลือกวิธีการแปลและประเภทการแปล เพื่อนำมาอ้างอิงและใช้วิเคราะห์ในบทความนี้ ดังนี้

Minashima (2004) (อ้างถึงใน Inose, 2008) ได้ศึกษาการแปลคำเลียนเสียงธรรมชาติและคำบอกอาการหรือสภาพจากภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาอังกฤษ ที่อยู่ในหนังสือนวนิยายเรื่อง Kitchen แต่งโดย Banana Yoshimoto จำนวน 332 คำ (คำบอกอาการหรือสภาพ 286 คำและคำเลียนเสียงธรรมชาติ 46 คำ) พบว่าส่วนใหญ่ถูกแปลเป็นคำกริยา คำคุณศัพท์และคำกริยาวิเศษณ์ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบการไม่แปลร้อยละ 16 โดยเป็นการไม่แปลคำบอกอาการหรือสภาพร้อยละ 17.1 และการไม่แปลคำเลียนเสียงธรรมชาติร้อยละ 10.8

Inose (2008) ได้ศึกษาวิธีการแปลคำเลียนเสียงธรรมชาติและคำบอกอาการหรือสภาพจากภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาอังกฤษ พบวิธีการแปล 9 วิธี ได้แก่

1. การแปลโดยใช้คำกริยาวิเศษณ์
2. การแปลโดยใช้คำคุณศัพท์
3. การแปลโดยใช้คำกริยา

คำประส

การแปล

คำบอก

จึงหาคำ

เหมือน

อาการ

คำกริยา

นอกจาก

มากถึง

วิธีการที่

ที่มีความ

การตำ

คำนั้นเป็

และไม่ส

อังกฤษ

แปลโดย

และระบุ

สัมพันธ์

บอก

รูปคำ คื

mimeti

ซึ่งเป็น

ธรรมชา

แสดงค

เช่น き

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 มีจำนวน 389 คำ ในเอกสารที่ไม่เป็นทางการ เช่น หนังสือการ์ตูนแปลญี่ปุ่น-ไทย มีจำนวนมากถึง 1,822 คำ ซึ่งทำให้ทราบว่าภาษาไทยเป็นภาษาที่มีคำเลียนเสียงธรรมชาติจำนวนมาก ในระดับที่ไม่น่าเป็นปัญหาในการแปลมากนัก

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยเปรียบเทียบคำเลียนเสียงธรรมชาติและคำบอกอาการหรือสภาพระหว่างภาษาญี่ปุ่นกับภาษาไทยของ Sunthonmanee (2003) ซึ่งได้อธิบายรูปคำกับความหมาย และวิธีใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติและคำบอกอาการหรือสภาพ โดยอธิบายว่าในกรณีของคำบอกอาการหรือสภาพ มักใช้คำพิเศษ โดยการใช้ “อย่าง” ไว้ก่อนหน้า เช่น คำว่า ぽん ぽん เมื่อแปลจะได้คำว่า “อย่างเหม่อลอย” เป็นต้น และมักอยู่ในรูปคำซ้ำ เช่น โชเซ รุรงก์ เกล็ดนกลาด ฉะฉาน เป็นต้น แต่ในกรณีของคำเลียนเสียงธรรมชาติจะไม่ใช้ร่วมกับคำว่า “อย่าง” และส่วนใหญ่เป็นคำหนึ่งพยางค์ เช่น กร๊ด ดับ เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของศุภิจ รัชตะเกษม (2549) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบ ความหมายและการใช้คำบอกอาการและสภาพในภาษาญี่ปุ่นแยกเป็น 2 รูปแบบ คือ แบบเมื่อใช้ร่วมกับคำช่วย 「と」「に」 และแบบเมื่อใช้กับ 「する」「た」 ซึ่งอธิบายว่าคำบอกอาการหรือสภาพแบบเมื่อเกิดร่วมกับ 「と」 จะแสดงอาการเคลื่อนไหวของสิ่งใด ๆ ที่ดำเนินการต่อเนื่องกัน และเมื่อเกิดร่วมกับ 「に」 จะแสดงสภาพคงที่หลังจากผ่านกระบวนการบางอย่าง เช่น そつくりと作った ส่วนแบบเมื่อใช้กับ 「する」「た」 จะอธิบายเพิ่มเติมตรงนี้ได้หรือไม่ เหมือนขาดไป

จากข้อมูลข้างต้น อาจกล่าวได้ว่าทั้งภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทยต่างมีกลุ่มคำเลียนเสียงธรรมชาติและคำบอกอาการหรือสภาพจำนวนมาก ซึ่งตั้งสมมติฐานได้ว่าการแปลน่าจะหาคำที่มีความหมาย

ตรงกันหรือใกล้เคียงกันได้ง่าย แต่อย่างไรก็ดีเวลาแปลคำเหล่านี้ ผู้แปลจำเป็นต้องมีวิธีการแปลที่หลากหลายกว่าการแปลกลุ่มคำอื่นๆ และหลายครั้งไม่ได้ถูกแปลเป็นคำพิเศษ หรือแปลเป็นความหมายที่ตรงกับรูปคำโดยตรง เพราะคำเหล่านี้เป็นคำที่บอกอารมณ์ของประโยคซึ่งหลายครั้งต้องแปลให้เข้ากับอารมณ์ของประโยคนั้นๆ มากกว่าความหมายที่ปรากฏในพจนานุกรม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการค้นคว้ายังไม่พบงานวิจัยที่ศึกษาถึงการแปลกลุ่มคำเลียนเสียงธรรมชาติและคำบอกอาการหรือสภาพจากภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาไทย แต่พบงานวิจัยที่ศึกษาการแปลจากภาษาญี่ปุ่นเป็นอังกฤษและภาษาอื่นๆ เช่น ภาษาสเปน เป็นจำนวนมาก ผู้เขียนจึงศึกษางานวิจัยดังกล่าวและเลือกวิธีการแปลและประเภทการแปล เพื่อนำมาอ้างอิงและใช้วิเคราะห์ในบทความนี้ ดังนี้

Minashima (2004) (อ้างถึงใน Inose, 2008) ได้ศึกษาการแปลคำเลียนเสียงธรรมชาติและคำบอกอาการหรือสภาพจากภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาอังกฤษ ที่อยู่ในหนังสือนวนิยายเรื่อง Kitchen แต่งโดย Banana Yoshimoto จำนวน 332 คำ (คำบอกอาการหรือสภาพ 286 คำและคำเลียนเสียงธรรมชาติ 46 คำ) พบว่าส่วนใหญ่ถูกแปลเป็นคำกริยา คำคุณศัพท์และคำกริยาวิเศษณ์ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบการไม่แปลร้อยละ 16 โดยเป็นการไม่แปลคำบอกอาการหรือสภาพร้อยละ 17.1 และการไม่แปลคำเลียนเสียงธรรมชาติร้อยละ 10.8

Inose (2008) ได้ศึกษาวิธีการแปลคำเลียนเสียงธรรมชาติและคำบอกอาการหรือสภาพจากภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาอังกฤษ พบวิธีการแปล 9 วิธี ได้แก่

1. การแปลโดยใช้คำกริยาวิเศษณ์
2. การแปลโดยใช้คำคุณศัพท์
3. การแปลโดยใช้คำกริยา

4. การแปลโดยใช้คำนาม
5. การแปลโดยใช้การลดความอธิบาย
6. การแปลโดยใช้สำนวน
7. การแปลโดยใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติ
8. การแปลโดยใช้คำคุณศัพท์สองคำหรือใช้คำประสมคำกริยาวิเศษณ์ คำคุณศัพท์หรือคำกริยา
9. การไม่แปล

ทั้งนี้การแปลโดยใช้คำกริยาวิเศษณ์ถือเป็นวิธีการแปลพื้นฐาน เนื่องจากคำเลียนเสียงธรรมชาติและคำบอกอาการหรือสภาพทำหน้าที่เป็นคำกริยาวิเศษณ์จึงหาคำกริยาวิเศษณ์ในภาษาอังกฤษที่มีความหมายเหมือนหรือใกล้เคียงได้ง่าย สำหรับการแปลคำบอกอาการหรือสภาพเป็นภาษาอังกฤษ พบการแปลเป็นคำกริยามากที่สุดโดยเฉพาะในกรณีที่คำนั้นเดิม する นอกจากนี้ยังพบการแปลโดยใช้การลดความอธิบายมากถึงร้อยละ 20 ในขณะที่การแปลโดยใช้สำนวนเป็นวิธีการที่พบน้อย เนื่องจากการยากที่จะหาสำนวนที่มีความหมายตรงกันพอดีได้ วิธีการไม่แปลจากการสำรวจของ Inose พบว่ามีสองเหตุผลหลัก คือ คำนั้นเป็นข้อมูลที่ไม่สำคัญต่อความหมายของประโยคและไม่สามารถหาคำที่มีความหมายเท่ากันในภาษาอังกฤษได้

Toratani (2009) ได้ศึกษากระบวนการแปลโดยใช้วิธีการเปลี่ยนชนิดของคำ (Class-shifts) และระบุหลักเกณฑ์การเปลี่ยนชนิดของคำ 4 วิธี ที่สัมพันธ์กับรูปภาษาของคำเลียนเสียงธรรมชาติและคำบอกอาการหรือสภาพ โดยแบ่งออกเป็น 2 ชนิดตามรูปคำ คือ reduplicated mimetics และ singleton mimetics ซึ่งรูปคำมีความสัมพันธ์กับความหมายซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะที่พบได้ในกลุ่มคำเลียนเสียงธรรมชาติและคำบอกอาการหรือสภาพ กล่าวคือ

1. reduplicated mimetics หรือรูปคำซ้ำ แสดงความต่อเนื่องของการกระทำ (continuation) เช่น きらきら (ซ้ำเสียง kira) どんどん (ซ้ำเสียง don)

2. singleton mimetics หรือรูปคำเดียว แสดงการเกิดขึ้นและจบลงอย่างรวดเร็ว (brevity) เช่น ころっ (มี っ ประกอบ) こん (มี ん ประกอบ) ぽろっ (มี っ ประกอบ)

นอกจากการแบ่งรูปคำกับความหมายตามแนวคิดของ Toratani ข้างต้นแล้ว นักภาษาและนักวิจัยหลายคนยังระบุถึงความสัมพันธ์ระหว่างรูปคำกับความหมายของคำเลียนเสียงธรรมชาติและคำบอกอาการหรือสภาพซึ่งไม่พบในกลุ่มคำชนิดอื่น เช่น Ono (2009) อธิบายรูปคำกับความหมายของคำเลียนเสียงธรรมชาติและคำบอกอาการหรือสภาพในภาษาญี่ปุ่นดังนี้

1. รูปคำที่มี っ ให้ความหมายเกิดขึ้นอย่างกะทันหันชั่วขณะ
2. รูปคำที่มี っ ให้ความหมายการกระทำหรือสภาพที่รวมตัวเกิดอย่างรวดเร็ว
3. รูปคำที่มี ん ให้ความหมายเสียงหรือการกระทำจบลงแต่ผลนั้นยังมีอยู่
4. รูปคำซ้ำ ให้ความหมายการกระทำยังคงเกิดขึ้น

หลักเกณฑ์การเปลี่ยนชนิดของคำทั้ง 4 วิธีของ Toratani ได้แก่

1. การแปลเป็นคำกริยา (Class-shift pattern 1: CSP1) มีหลักเกณฑ์ที่สังเกตดังนี้
JP -----Reduplicated mimetic + Activity verb
EN -----Verb (single lexical item)
กลุ่มคำเลียนเสียงธรรมชาติและคำบอกอาการ หรือสภาพเป็นกลุ่มคำที่มีรูปคำซ้ำและนำมาใช้กับคำกริยาแสดงการกระทำ เมื่ออยู่ในหลักเกณฑ์นี้คำแปลในภาษาอังกฤษมีแนวโน้มเป็นคำกริยาหนึ่งคำ เช่น ごしごし (scrubbing) こす 擦る (rub) แปลเป็น scrub

じりじり (step by step) ある歩く (walk)
แปลเป็น inch

2. การแปลเป็นคำกริยาวิเศษณ์ (Class-shift
pattern 2: CSP2) มีหลักเกณฑ์ที่สังเกตได้ดังนี้

JP ---Reduplicated or Singletons
mimetic + Change of state verb

EN ----Verb + Satellite (verb phrase)

กลุ่มคำเลียนเสียงธรรมชาติและคำบอก
อาการ หรือสภาพเป็นกลุ่มคำที่มีรูปคำซ้ำและรูปคำ
เดียวกันมาใช้กับคำกริยาแสดงการเปลี่ยนแปลง เมื่อ
อยู่ในหลักเกณฑ์นี้คำแปลในภาษาอังกฤษมีแนวโน้ม
เป็นกริยาวิเศษณ์

เช่น バタン (falling) 寝る neru (lie down)
แปลเป็น collapse into

ふるふる (unsteady) 腰掛ける (sit down)
แปลเป็น stumble over to

เนื่องจากภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาที่แกนของ
ความหมายจะอยู่ที่คำกริยา ซึ่งเรียกภาษาในกลุ่มนี้
ว่า verb-framed language ในขณะที่ภาษาอังกฤษ
เป็นภาษาที่แกนของความหมายจะอยู่ที่คำที่ตามหลัง
คำกริยาซึ่งเรียกภาษาในกลุ่มนี้ว่า satellite-framed
language เมื่อแปลเป็นภาษาอังกฤษ หลายครั้งผู้แปล
จึงใช้คำกริยาวิเศษณ์มากกว่าเลือกใช้คำกริยาตามความ
หมายภาษาญี่ปุ่น

3. การแปลเป็นคำนาม (Class-shift
pattern 3: CSP3) มีหลักเกณฑ์ที่สังเกตได้ดังนี้

JP -----Singletons mimetic + Verb

EN ----- (with+) Noun

กลุ่มคำเลียนเสียงธรรมชาติและคำบอก
อาการหรือสภาพเป็นกลุ่มคำที่มีรูปคำเดียวกันมาใช้กับ
คำกริยา เมื่อแปลเป็นภาษาอังกฤษมีแนวโน้มแปลเป็น
คำนาม

เช่น どさり (clumping) แปลเป็น with a thud
ガチャン (crashing) แปลเป็น with a
crash

4. การแปลเป็นคำขยายคำนาม (Class-shift
pattern 4: CSP4) มีหลักเกณฑ์ที่สังเกตได้ดังนี้

JP -----Singletons mimetic + Activity
verb

EN ----- Adjectival + Noun

กลุ่มคำเลียนเสียงธรรมชาติและคำบอก
อาการ หรือสภาพเป็นกลุ่มคำที่มีรูปคำเดียวกันมาใช้
กับคำกริยาแสดงการกระทำ เมื่อแปลเป็นภาษาอังกฤษ
มีแนวโน้มแปลเป็นคำขยายคำนาม

เช่น (1) じろり (looking piercingly) と見た
(look) แปลเป็น a piercing look

นอกจากวิธีการแปลที่เกิดขึ้นอย่างเป็น
ระบบแล้ว Toratani ยังอธิบายวิธีการแปลโดยใช้
กระบวนการรับรู้ของผู้แปล (cognitive operations)
ได้แก่ Foregrounding และ Windowing

1. Foregrounding คือการแปลที่สะท้อน
ความตั้งใจของผู้แปลแต่ละคนว่ามุ่งเน้นไปที่ความ
หมายใดของคำ เช่น เน้นไปที่ความหมายแสดงการ
กระทำ หรือเน้นไปที่การแสดงเสียงของสิ่งนั้นตัวอย่าง
เช่น

(2) うんうん頷きながら見て回った。

แปลเป็น I looked around, nodding
and murmuring approvingly, "Mmm, mmm"
ประโยคข้างต้นผู้แปลแปล うんうん โดยใช้คำ 3 คำ
คือ คำกริยา murmuring คำกริยาวิเศษณ์ approv-
ingly และคำเลียนเสียงธรรมชาติ mmm mmm จะ
สังเกตได้ว่าผู้แปลเน้นไปที่ที่ท่าแสดงความเห็นด้วย
ของประธาน ด้วยการใช้ทั้งคำกริยา murmuring และ
คำกริยาวิเศษณ์ approvingly ในการแปล

2. Windowing คือการแปลที่ผู้แปลกำหนด
สถานการณ์ให้แตกต่างจากประโยคในภาษาต้นทางแต่
ยังคงไว้ซึ่งกรอบกว้างๆ ของเหตุการณ์ เช่นตัวอย่าง

じりじり (step by step) ある歩く (walk)
แปลเป็น inch

2. การแปลเป็นคำกริยาวิเศษณ์ (Class-shift
pattern 2: CSP2) มีหลักเกณฑ์ที่สังเกตได้ดังนี้

JP ---Reduplicated or Singletons
mimetic + Change of state verb

EN ----Verb + Satellite (verb phrase)

กลุ่มคำเลียนเสียงธรรมชาติและคำบอก
อาการ หรือสภาพเป็นกลุ่มคำที่มีรูปคำซ้ำและรูปคำ
เดียวกันมาใช้กับคำกริยาแสดงการเปลี่ยนแปลง เมื่อ
อยู่ในหลักเกณฑ์นี้คำแปลในภาษาอังกฤษมีแนวโน้ม
เป็นกริยาวิเศษณ์

เช่น バタン (falling) 寝る neru (lie down)
แปลเป็น collapse into

ふらふら (unsteady) 腰掛ける (sit down)
แปลเป็น stumble over to

เนื่องจากภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาที่แกนของ
ความหมายจะอยู่ที่คำกริยา ซึ่งเรียกภาษาในกลุ่มนี้
ว่า verb-framed language ในขณะที่ภาษาอังกฤษ
เป็นภาษาที่แกนของความหมายจะอยู่ที่คำที่ตามหลัง
คำกริยาซึ่งเรียกภาษาในกลุ่มนี้ว่า satellite-framed
language เมื่อแปลเป็นภาษาอังกฤษ หลายครั้งผู้แปล
จึงใช้คำกริยาวิเศษณ์มากกว่าเลือกใช้คำกริยาตามความ
หมายภาษาญี่ปุ่น

3. การแปลเป็นคำนาม (Class-shift
pattern 3: CSP3) มีหลักเกณฑ์ที่สังเกตได้ดังนี้

JP -----Singletons mimetic + Verb

EN ----- (with+) Noun

กลุ่มคำเลียนเสียงธรรมชาติและคำบอก
อาการหรือสภาพเป็นกลุ่มคำที่มีรูปคำเดียวกันมาใช้กับ
คำกริยา เมื่อแปลเป็นภาษาอังกฤษมีแนวโน้มแปลเป็น
คำนาม

เช่น どさり (clumping) แปลเป็น with a thud
ガチャン (crashing) แปลเป็น with a
crash

4. การแปลเป็นคำขยายคำนาม (Class-shift
pattern 4: CSP4) มีหลักเกณฑ์ที่สังเกตได้ดังนี้

JP -----Singletons mimetic + Activity
verb

EN ----- Adjectival + Noun

กลุ่มคำเลียนเสียงธรรมชาติและคำบอก
อาการ หรือสภาพเป็นกลุ่มคำที่มีรูปคำเดียวกันมาใช้
กับคำกริยาแสดงการกระทำ เมื่อแปลเป็นภาษาอังกฤษ
มีแนวโน้มแปลเป็นคำขยายคำนาม

เช่น (1) じろろ (looking piercingly) と見た
(look) แปลเป็น a piercing look

นอกจากวิธีการแปลที่เกิดขึ้นอย่างเป็น
ระบบแล้ว Toratani ยังอธิบายวิธีการแปลโดยใช้
กระบวนการรับรู้ของผู้แปล (cognitive operations)
ได้แก่ Foregrounding และ Windowing

1. Foregrounding คือการแปลที่สะท้อน
ความตั้งใจของผู้แปลแต่ละคนว่ามุ่งเน้นไปที่ความ
หมายใดของคำ เช่น เน้นไปที่ความหมายแสดงการ
กระทำ หรือเน้นไปที่การแสดงเสียงของสิ่งนั้นตัวอย่าง
เช่น

(2) うんうん 頷きながら見て回った。

แปลเป็น I looked around, nodding
and murmuring approvingly, "Mmm, mmm"
ประโยคข้างต้นผู้แปลแปล うんうん โดยใช้คำ 3 คำ
คือ คำกริยา murmuring คำกริยาวิเศษณ์ approv-
ingly และคำเลียนเสียงธรรมชาติ mmm mmm จะ
สังเกตได้ว่าผู้แปลเน้นไปที่ที่ท่าแสดงความเห็นด้วย
ของประธาน ด้วยการใช้ทั้งคำกริยา murmuring และ
คำกริยาวิเศษณ์ approvingly ในการแปล

2. Windowing คือการแปลที่ผู้แปลกำหนด
สถานการณ์ให้แตกต่างจากประโยคในภาษาต้นทางแต่
ยังคงไว้ซึ่งกรอบกว้างๆ ของเหตุการณ์ เช่นตัวอย่าง

(3) エリコさんはぱっと笑顔になって。

แปลเป็น She flashed me a big smile
and...

ประโยคนี้ผู้แปลสามารถแปลได้ว่า Eriko
smiled quickly แม้ว่าสถานการณ์ในประโยคภาษา
ญี่ปุ่นซึ่งเป็นภาษาต้นทางไม่มีคำว่า me ในสถานการณ์
แต่ผู้แปลแปลโดยกำหนดผู้มีส่วนร่วมในสถานการณ์
เพิ่มขึ้น ซึ่งเกิดจากการแปลคำบอกอาการหรือสภาพ
ぱっと (paQ-to) โดยใช้คำสรรพนามกริยา flash ซึ่ง
จำเป็นต้องมีกรรมรอง me ดังนั้นจึงจำเป็นต้องกำหนด
ผู้มีส่วนร่วม ทั้งที่ความจริงไม่จำเป็นต้องมีก็ได้โดยการ
แปลเป็น Eriko smiled quickly

วิธีการแปลสุดท้ายที่ Toratani นำเสนอคือ
การแปลโดยไม่แปล หรือ Losses ซึ่งในการแปลจาก
ภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาอังกฤษนั้น Toratani ระบุกรณี
ที่ผู้แปลไม่แปลดังนี้

1. กรณีที่เหตุการณ์นั้นเกี่ยวข้องกับเวลาที่ใช้

ในการเกิดเหตุการณ์ เช่น การไม่แปล gara-gara-to
(がらがらと) ในประโยค (4)

(4) がらがらと厚い戸を開めると...

แปลเป็น slammed shut the heavy door
and...

ความหมายของ がらがらと คือแสดงเสียง
โครมคราม เสียงของกระทบกัน ซึ่งเกิดเข้าไปเข้ามาใน
ระยะเวลาหนึ่ง แต่ผู้แปลใช้คำว่า slammed (shut)
(ปิดประตูดังและแรง) ซึ่งแสดงการกระทำที่เกิดและ
หยุดลงทันทีในเวลารวดเร็ว ทั้งนี้ประโยค (4) อาจ
จัดอยู่ในประเภทการไม่แปลโดยตรงซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มไม่
แปล การไม่แปลโดยตรงนั้นเป็นวิธีการแปลที่ผู้วิจัยนำ
เสนอในส่วนสรุปและอภิปรายผลดังกล่าวจะอธิบายในลำดับ
ถัดไป

2. กรณีที่หาคำแปลที่มีลักษณะหรือความ
หมายเหมือนกันในภาษาอังกฤษไม่ได้

ผลงานวิจัยที่ Minashima และ Toratani
วิเคราะห์วิธีการแปลออกมาได้เหมือนกันคือ การ
แปลเป็นคำกริยาและการแปลเป็นคำนาม ซึ่งเป็นผล
จากการเปลี่ยนชนิดของคำ (Word Class-shift)
โดยงานวิจัยของ Toratani มุ่งศึกษาวิธีการแปลที่
เกิดจากการเปลี่ยนชนิดของคำและศึกษาในเชิงลึกกว่า
แต่ละวิธีการแปลที่เกิดจากการเปลี่ยนชนิดคำนั้นเกิด
อย่างเป็นระบบ สามารถนำหลักทางภาษามาอธิบาย
ได้ ในขณะที่ Minashima มุ่งสำรวจวิธีการแปลที่
ถูกใช้ในงานตัวอย่างที่นำมาศึกษา ไม่ได้กำหนดการ
ศึกษาเพียงแค่วิธีการแปลที่เกิดจากการเปลี่ยนชนิด
ของคำ จึงทำให้ได้ผลการศึกษาที่หลากหลายกว่า ข้อ
สังเกตหนึ่งที่ได้จากผลการวิจัยข้างต้นคือคำเลียนเสียง
ธรรมชาติและคำบอกอาการ หรือสภาพในภาษาญี่ปุ่น
หาคำแปลที่มีหน้าที่ (ขยายกริยา) เหมือนกันได้น้อย
เนื่องจากในงานของ Minashima พบการแปลเป็นคำ
กริยาวิเศษณ์น้อยกว่าคำกริยา

วัตถุประสงค์การวิจัย

งานวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาตามวัตถุประสงค์
ต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาวิธีการแปลคำเลียนเสียง
ธรรมชาติและคำบอกอาการหรือสภาพจากภาษาญี่ปุ่น
เป็นภาษาไทย

2. เพื่อศึกษาประเภทการแปลแต่ละชนิด
โดยอ้างอิงวิธีการวิเคราะห์การแปลจากภาษาญี่ปุ่น
เป็นภาษาอังกฤษข้างต้น และสรุปหาวิธีการแปลและ
ประเภทการแปลจากภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาไทย จากผล
การวิจัยในครั้งนี้

วิธีการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อ
เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิเคราะห์การแปลคำเลียนเสียง
ธรรมชาติและคำบอกอาการหรือสภาพ และเพื่อเป็น

องค์ความรู้ที่จะนำไปใช้ในการเรียนการสอนเกี่ยวกับการแปลกลุ่มคำชนิดนี้ การวิเคราะห์แหล่งข้อมูลทำโดยการประมวลผลด้วยสถิติเชิงพรรณนาแสดงข้อมูลวิธีการแปลเป็นคำจำนวนและค่าสัดส่วนด้วยสถิติร้อยละ และใช้การพรรณนาวิเคราะห์เพื่ออธิบายประเภทการแปลแต่ละชนิด งานวิจัยนี้มีขั้นตอนการวิจัยดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. รวบรวมคำเลียนเสียงธรรมชาติและคำบอกอาการหรือสภาพจากแหล่งข้อมูลในภาษาญี่ปุ่นจำนวน 214 คำ
3. รวบรวมคำแปลคำเลียนเสียงธรรมชาติและคำบอกอาการหรือสภาพในภาษาไทย
4. ศึกษาวิธีการแปลและจับกลุ่มคำที่มีวิธีการแปลเหมือนกัน
5. ศึกษาประเภทการแปลแต่ละชนิด
6. เสนอผลการวิจัย

ขอบเขตงานวิจัย

งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาวิธีการแปลคำเลียนเสียงธรรมชาติและคำบอกอาการหรือสภาพ โดยมีเกณฑ์การรวบรวมดังนี้

1. เกณฑ์รูปคำ

1. รูปคำที่มี っ (Q) เป็นส่วนประกอบ
2. รูปคำที่มี り (ri) เป็นส่วนประกอบ
3. รูปคำที่มี ん (N) เป็นส่วนประกอบ
4. รูปคำซ้ำ

ทั้งนี้ยกเว้นรูปคำข้างต้นที่ถูกนำไปใช้เป็นคำกริยาวิเศษณ์ขยายมาลา (Adverbs of Modality) เช่นคำว่า やっぱり (yaQpari) きっと (kiQto) たぶん (tabuN) เป็นต้น

2. เกณฑ์ความหมาย

คำเลียนเสียงธรรมชาติ คือ คำที่เกิดจากการเลียนเสียงของสิ่งมีชีวิตและเสียงของสิ่งไม่มีชีวิต

คำบอกอาการหรือสภาพ คือ คำที่บ่งความหมายอาการ สภาพและหรือแฝงอารมณ์¹

โดยใช้แหล่งข้อมูลดังต่อไปนี้เป็นขอบเขตด้านเนื้อหา เนื่องจากหนังสือสองเล่มนี้มีการใช้คำเลียนเสียง....(ควรอธิบายเหตุผลหรือเกณฑ์ในการเลือกหนังสือสองเล่มนี้ ว่ามีความน่าเชื่อถืออย่างไร)

1. หนังสือการ์ตูนเรื่องยอดนักสืบจิ๋วโคนัน จำนวน 5 เล่ม เล่มที่ 20 22 23 28 และ 29 โดยใช้การสุ่มอย่างง่าย
2. หนังสือนวนิยายเรื่องคินดะอิจิยอดนักสืบตอน บทเพลงปีศาจ จำนวน 1 เล่ม

¹ ขอยกตัวอย่าง きっぱり (ชัดเจน) กับ ぱっきり (อย่างแน่ชัด แจ่มแจ้ง) ทั้งสองคำถือว่าเป็นคำบอกอาการหรือสภาพ แต่มีความต่าง เนื่องจาก きっぱり บ่งความหมายอาการหรือสภาพและแฝงอารมณ์ “เด็ดขาด” ด้วยจึงทำให้คำกริยาที่ใช้ร่วมกับ きっぱり มีน้อย เพราะคำกริยาที่ใช้ร่วมกับ きっぱり ได้จะต้องบอกอารมณ์ที่เด็ดขาดของกริยาอาการ คำที่มักใช้ร่วมจึงมีเพียงแค่ る/ら/える/る ในขณะที่ ぱっきり ใช้ร่วมกับคำกริยาได้หลากหลายกว่า ทั้งนี้เพราะ ぱっきり เป็นคำที่บอกความหมายอาการหรือสภาพ ไม่ได้บอกถึงอารมณ์ซึ่งมีความใกล้เคียงกับคำกริยาวิเศษณ์ทั่วไป ดังนั้นหากใช้เกณฑ์ความหมายแบบแคบ (คำที่บอกความหมายอาการหรือสภาพและแฝงอารมณ์) จะมีเพียง きっぱり เท่านั้นที่อยู่ในกลุ่มคำบอกอาการหรือสภาพ แต่หากใช้เกณฑ์ความหมายแบบกว้าง (คำที่บอกความหมายอาการหรือสภาพและหรือแฝงอารมณ์) ทั้ง きっぱり และ ぱっきり ถือว่าเป็นกลุ่มคำบอกอาการหรือสภาพ

องค์ความรู้ที่จะนำไปใช้ในการเรียนการสอนเกี่ยวกับการแปลกลุ่มคำชนิดนี้ การวิเคราะห์แหล่งข้อมูลทำโดยการประมวลผลด้วยสถิติเชิงพรรณนาแสดงข้อมูลวิธีการแปลเป็นคำจำนวนและคำสัดส่วนด้วยสถิติร้อยละ และใช้การพรรณนาวิเคราะห์เพื่ออธิบายประเภทการแปลแต่ละชนิด งานวิจัยนี้มีขั้นตอนการวิจัยดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. รวบรวมคำเลียนเสียงธรรมชาติและคำบอกอาการหรือสภาพจากแหล่งข้อมูลในภาษาญี่ปุ่นจำนวน 214 คำ
3. รวบรวมคำแปลคำเลียนเสียงธรรมชาติและคำบอกอาการหรือสภาพในภาษาไทย
4. ศึกษาวิธีการแปลและจับกลุ่มคำที่มีวิธีการแปลเหมือนกัน
5. ศึกษาประเภทการแปลแต่ละชนิด
6. เสนอผลการวิจัย

ขอบเขตงานวิจัย

งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาวิธีการแปลคำเลียนเสียงธรรมชาติและคำบอกอาการหรือสภาพ โดยมีเกณฑ์การรวบรวมดังนี้

1. เกณฑ์รูปคำ

1. รูปคำที่มี ๖ (Q) เป็นส่วนประกอบ
2. รูปคำที่มี ๗ (ri) เป็นส่วนประกอบ
3. รูปคำที่มี ๙ (N) เป็นส่วนประกอบ
4. รูปคำซ้ำ

ทั้งนี้ยกเว้นรูปคำข้างต้นที่ถูกนำไปใช้เป็นคำกริยาวิเศษณ์ขยายมาลา (Adverbs of Modality) เช่นคำว่า やっぱり (yaQpari) きっと (kiQto) たぶん (tabuN) เป็นต้น

2. เกณฑ์ความหมาย

คำเลียนเสียงธรรมชาติ คือ คำที่เกิดจากการเลียนเสียงของสิ่งมีชีวิตและเสียงของสิ่งไม่มีชีวิต คำบอกอาการหรือสภาพ คือ คำที่บ่งความหมายอาการ สภาพและหรือแฝงอารมณ์¹

โดยใช้แหล่งข้อมูลดังต่อไปนี้เป็นขอบเขตด้านเนื้อหา เนื่องจากหนังสือสองเล่มนี้มีการใช้คำเลียนเสียง....(ควรอธิบายเหตุผลหรือเกณฑ์ในการเลือกหนังสือสองเล่มนี้ ว่ามีความน่าเชื่อถืออย่างไร)

1. หนังสือการ์ตูนเรื่องยอดนักสืบจิ๋วโคนัน จำนวน 5 เล่ม เล่มที่ 20 22 23 28 และ 29 โดยใช้การสุ่มอย่างง่าย
2. หนังสือนวนิยายเรื่องคินดะอิจิยอดนักสืบ ตอน บทเพลงปีศาจ จำนวน 1 เล่ม

¹ ขอยกตัวอย่าง きっぱり (ชัดเจน) กับ ぱっきり (อย่างแน่ชัด แจ่มแจ้ง) ทั้งสองคำถือว่าเป็นคำบอกอาการหรือสภาพ แต่มีความต่าง เนื่องจาก きっぱり บ่งความหมายอาการหรือสภาพและแฝงอารมณ์ “เด็ดขาด” ด้วยจึงทำให้คำกริยาที่ใช้ร่วมกับ きっぱり มีน้อย เพราะคำกริยาที่ใช้ร่วมกับ きっぱり ได้จะต้องบอกอารมณ์ที่เด็ดขาดของกริยาอาการ คำที่มักใช้ร่วมจึงมีเพียงแค่ ら/う/える/れる ในขณะที่ ぱっきり ใช้ร่วมกับคำกริยาได้หลากหลายกว่า ทั้งนี้เพราะ ぱっきり เป็นคำที่บอกความหมายอาการหรือสภาพ ไม่ได้บอกถึงอารมณ์ซึ่งมีความใกล้เคียงกับคำกริยาวิเศษณ์ทั่วไป ดังนั้นหากใช้เกณฑ์ความหมายแบบแคบ (คำที่บอกความหมายอาการหรือสภาพและแฝงอารมณ์) จะมีเพียง きっぱり เท่านั้นที่อยู่ในกลุ่มคำบอกอาการหรือสภาพ แต่หากใช้เกณฑ์ความหมายแบบกว้าง (คำที่บอกความหมายอาการหรือสภาพและหรือแฝงอารมณ์) ทั้ง きっぱり และ ぱっきり ถือว่าเป็นกลุ่มคำบอกอาการหรือสภาพ

ทั้งนี้คำในหนังสือการ์ตูนจะจำกัดเฉพาะคำที่ใช้ในประโยคสนทนาเท่านั้น จำนวนคำเลียนเสียงธรรมชาติและคำบอกอาการหรือสภาพ ที่รวบรวมจากหนังสือการ์ตูนภาษาญี่ปุ่นทั้งสองเล่ม มีจำนวน 214 คำ (นับรวมคำที่เกิดซ้ำ หากไม่นับรวมคำที่เกิดซ้ำจะมีจำนวน 111 คำ การนับคำที่เกิดซ้ำเนื่องจากมีการแปลเป็นภาษาไทยที่แตกต่างกัน) ในจำนวน 214 คำ แบ่งออกเป็นคำเลียนเสียงธรรมชาติ 20 คำ และคำบอกอาการหรือสภาพ 194 คำ

สรุปและอภิปรายผล

ผลจากการศึกษาวิธีการแปลคำเลียนเสียงธรรมชาติและคำบอกอาการหรือสภาพ จากภาษาญี่ปุ่น

ตารางที่ 1 วิธีการแปลคำเลียนเสียงธรรมชาติและคำบอกอาการหรือสภาพจากภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาไทย (N = 214)

ลำดับที่	วิธีการแปล	จำนวน	ร้อยละ
1	คำวิเศษณ์	102	47.66
2	คำกริยา	52	24.29
3	ไม่แปล	31	14.48
4	คำนาม	24	11.21
5	สันธานวลีแสดงผลลัพธ์	5	2.33

ความหมายแบบกว้าง (คำที่บอกความหมายอาการหรือสภาพและหรือแฝงอารมณ์) ทั้ง きっぱり และ ぱっきり ถือว่าเป็นกลุ่มคำบอกอาการหรือสภาพ

ตารางที่ 2 วิธีการแปลคำเลียนเสียงธรรมชาติจากภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาไทย (N = 20)

ลำดับที่	วิธีการแปล	จำนวน	ร้อยละ
1	คำวิเศษณ์	19	95
2	คำกริยา	1	5

ตารางที่ 2 แสดงวิธีการแปลคำเลียนเสียงทั้งหมด 20 คำ สังเกตได้ว่าวิธีการที่ใช้นั้นมีเพียง 2 วิธีเท่านั้น คือ วิธีการแปลเป็นคำวิเศษณ์ ซึ่งมากที่สุด

ถึงร้อยละ 95 และวิธีการแปลเป็นคำกริยา ซึ่งผลการ
สำรวจในครั้งนี้ยืนยันข้อสรุปในงานของสรนุศย์ที่กล่าว

ถึงข้างต้นที่พบว่า คำเลียนเสียงธรรมชาติในภาษาไทย
ส่วนใหญ่ทำหน้าที่เป็นคำวิเศษณ์ และมีเป็นจำนวนมาก
พอที่จะนำมาแทนความหมายคำในภาษาญี่ปุ่นได้

ตารางที่ 3 วิธีการแปลคำบอกอาการหรือสภาพจากภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาไทย (N = 194)

ลำดับที่	วิธีการแปล	จำนวน	ร้อยละ
1	คำวิเศษณ์	83	42.78
2	คำกริยา	51	26.28
3	ไม่แปล	31	15.97
4	คำนาม	24	12.37
5	สันธานวลีแสดงผลลัพธ์	5	2.57

ตารางที่ 3 แสดงวิธีการแปลคำบอกอาการ
หรือสภาพจากภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาไทยจากจำนวน
ทั้งหมด 194 คำ จะสังเกตได้ว่าวิธีการที่ใช้มากที่สุด
คือ วิธีการแปลเป็นคำวิเศษณ์ คิดเป็นร้อยละ 42.78
รองลงมาคือคำกริยา คิดเป็นร้อยละ 26.28

ผลของทั้งตารางที่ 2 และ 3 ให้ผลที่เป็น
ไปในแนวทางเดียวกันคือ คำเลียนเสียงธรรมชาติและ
คำบอกอาการหรือสภาพ เมื่อถูกแปลเป็นภาษาไทย
ผู้แปลมีแนวโน้มแปลคำเหล่านี้โดยใช้คำวิเศษณ์ ซึ่ง
แตกต่างกับผลการศึกษาของ Minashima ที่ศึกษา
การแปลคำเลียนเสียงธรรมชาติและคำบอกอาการหรือ
สภาพจากภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาอังกฤษ จำนวน 332 คำ
และพบว่าวิธีการที่ใช้มากที่สุดในการแปลคือคำกริยา
ส่วนวิธีการแปลเป็นคำคุณศัพท์และคำกริยวิเศษณ์
ใช้น้อยกว่าคำกริยา

ทั้งนี้เหตุที่การแปลจากภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษา
ไทย มีแนวโน้มใช้คำวิเศษณ์เป็นเพราะภาษาไทยเป็น
ภาษา Become language เหมือนภาษาญี่ปุ่น ซึ่ง
เป็นภาษาที่ให้ความสำคัญกับลักษณะ สภาพ ในขณะที่
ภาษาอังกฤษเป็นภาษา Do language ซึ่งเป็นภาษา
ที่ให้ความสำคัญกับการกระทำ (Ikegami, 1981)
เช่นในการแปลคำ ๒๗๒๗ เป็นภาษาอังกฤษ ผลการ
สำรวจของ Toratani พบการแปลเป็นคำกริยา ใน
ขณะที่ในการแปลเป็นภาษาไทย สำรวจพบการแปล
๒๗๒๗ สองครั้ง ซึ่งทั้งสองครั้งแปลเป็นคำวิเศษณ์
จึงอาจกล่าวได้ว่าในภาษาไทยหาคำวิเศษณ์ที่มีความ
หมายและชนิดของคำ ที่ตรงกับคำในภาษาญี่ปุ่นได้ง่าย
กว่าภาษาอังกฤษ นอกจากนี้แต่ละวิธีการแปลสามารถ
นำหลักเกณฑ์ทางภาษาไปอธิบายประเภทการแปลได้
อาจสรุปได้ว่าการแปลที่เกิดขึ้นนั้นเกิดอย่างเป็นระบบ
เนื่องจากสามารถแบ่งวิธีการแปลออกได้ 5 วิธี และ
แต่ละวิธีมีหลักภาษาอธิบาย ดังตารางที่ 4-8 ดังนี้

ถึงร้อยละ 95 และวิธีการแปลเป็นคำกริยา ซึ่งผลการ
สำรวจในครั้งนี้ยืนยันข้อสรุปในงานของสรนุศย์ที่กล่าว

ถึงข้างต้นที่พบว่า คำเลียนเสียงธรรมชาติในภาษาไทย
ส่วนใหญ่ทำหน้าที่เป็นคำวิเศษณ์ และมีเป็นจำนวนมาก
พอที่จะนำมาแทนความหมายคำในภาษาญี่ปุ่นได้

ตารางที่ 3 วิธีการแปลคำบอกอาการหรือสภาพจากภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาไทย (N = 194)

ลำดับที่	วิธีการแปล	จำนวน	ร้อยละ
1	คำวิเศษณ์	83	42.78
2	คำกริยา	51	26.28
3	ไม่แปล	31	15.97
4	คำนาม	24	12.37
5	สันธานวลีแสดงผลลัพธ์	5	2.57

ตารางที่ 3 แสดงวิธีการแปลคำบอกอาการ
หรือสภาพจากภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาไทยจากจำนวน
ทั้งหมด 194 คำ จะสังเกตได้ว่าวิธีการที่ใช้มากที่สุด
คือ วิธีการแปลเป็นคำวิเศษณ์ คิดเป็นร้อยละ 42.78
รองลงมาคือคำกริยา คิดเป็นร้อยละ 26.28

ผลของทั้งตารางที่ 2 และ 3 ให้ผลที่เป็น
ไปในแนวทางเดียวกันคือ คำเลียนเสียงธรรมชาติและ
คำบอกอาการหรือสภาพ เมื่อถูกแปลเป็นภาษาไทย
ผู้แปลมีแนวโน้มแปลคำเหล่านี้โดยใช้คำวิเศษณ์ ซึ่ง
แตกต่างกับผลการศึกษาก่อนของ Minashima ที่ศึกษา
การแปลคำเลียนเสียงธรรมชาติและคำบอกอาการหรือ
สภาพจากภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาอังกฤษ จำนวน 332 คำ
และพบว่าวิธีการที่ใช้มากที่สุดในการแปลคือคำกริยา
ส่วนวิธีการแปลเป็นคำคุณศัพท์และคำกริยวิเศษณ์
ใช้น้อยกว่าคำกริยา

ทั้งนี้เหตุที่การแปลจากภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษา
ไทย มีแนวโน้มใช้คำวิเศษณ์เป็นเพราะภาษาไทยเป็น
ภาษา Become language เหมือนภาษาญี่ปุ่น ซึ่ง
เป็นภาษาที่ให้ความสำคัญกับลักษณะ สภาพ ในขณะที่
ที่ภาษาอังกฤษเป็นภาษา Do language ซึ่งเป็นภาษา
ที่ให้ความสำคัญกับการกระทำ (Ikegami, 1981)
เช่นในการแปลคำ じつじ เป็นภาษาอังกฤษ ผลการ
สำรวจของ Toratani พบการแปลเป็นคำกริยา ใน
ขณะที่ในการแปลเป็นภาษาไทย สำรวจพบการแปล
じつじ สองครั้ง ซึ่งทั้งสองครั้งแปลเป็นคำวิเศษณ์
จึงอาจกล่าวได้ว่าในภาษาไทยหากคำวิเศษณ์ที่มีความ
หมายและชนิดของคำ ที่ตรงกับคำในภาษาญี่ปุ่นได้ง่าย
กว่าภาษาอังกฤษ นอกจากนี้แต่ละวิธีการแปลสามารถ
นำหลักเกณฑ์ทางภาษาไปอธิบายประเภทการแปลได้
อาจสรุปได้ว่าการแปลที่เกิดขึ้นนั้นเกิดอย่างเป็นระบบ
เนื่องจากสามารถแบ่งวิธีการแปลออกได้ 5 วิธี และ
แต่ละวิธีมีหลักภาษาอธิบาย ดังตารางที่ 4-8 ดังนี้

ตารางที่ 4 วิธีการแปลโดยแปลเป็นคำวิเศษณ์ (N = 102)

ประเภทที่	ประเภทการแปล	จำนวน	ร้อยละ
1	คำวิเศษณ์แบบขยายกริยา	99	97.05
2	คำวิเศษณ์แบบขยายนาม	3	2.94

ตัวอย่างประเภทการแปลเป็นคำวิเศษณ์แบบขยายกริยา
(5) わる悪いわねえ。いきなりおしか
て、か買いの物やにつく荷造りなんててつた手
伝わせちゃって。

ขอโทษนะที่บอกปู้บปับแถมยังรบกวนให้
ช่วยซื้อของมาให้ด้วยแบบนี้ (โค่นัน เล่มที่ 20)

ตัวอย่างประเภทการแปลเป็นคำวิเศษณ์แบบขยายนาม
(6) しょぼしょぼとぶしょう無精ひげのは
えたお頻が、げっそりけて (きんたい 金田一,
p. 328)

บนแก้มมีหนวดเครารุงรังขึ้นหรือมหมื่นชูป
ตอบซิดเซียว (กินดะอิจิ, หน้า 246)

ตารางที่ 5 วิธีการแปลโดยแปลเป็นคำกริยา (N = 52)

ประเภทที่	ประเภทการแปล	จำนวน	ร้อยละ
1	คำกริยาเดี่ยว	34	65.38
2	คำกริยาเรียง	16	30.76
3	กริยวลี	2	3.77

ตัวอย่างประเภทการแปลเป็นคำกริยาเดี่ยว

(7) 挨拶をしかけると、ギクッとおびえたよ
うにあとじさりしてで出て行った。(金田一, p. 55)

เขากลับสะอึกโหยงถอยถอยถอยถอยถอยถอย
(กินดะอิจิ, หน้า 51)

คำวิเศษณ์ในภาษาไทยเป็นกลุ่มคำขยายได้ทั้ง
คำนาม คำกริยา หรือคำวิเศษณ์อื่นๆ จากการศึกษา
ระบบวิธีการแปล โดยแปลเป็นคำวิเศษณ์สังเกตได้ว่า
ผู้แปลใช้คำแปลที่เป็นคำวิเศษณ์ขยายกริยาเป็นส่วน
ใหญ่ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคำเลียนเสียงธรรมชาติและ
คำบอกอาการหรือสภาพในภาษาญี่ปุ่นส่วนใหญ่เป็น
คำกริยวิเศษณ์ เมื่อถูกแปลในภาษาไทย ผู้แปล
ยังแปลโดยคงหน้าที่ของคำไว้ตรงเท่าที่ผู้แปลหาคำ
ที่มีความหมายที่ตรงกันภาษาไทยได้

ตัวอย่างประเภทการแปลเป็นคำกริยาเรียง

(8) わざわざ神戸のミナト・ハウスまでで
む出向いているのだ。(金田一, p. 288)

แม้ขี้เมียวโกอดุดสำห่อออกไปตามหาทามะถึง
มินาโตะเฮาส์ (กินดะอิจิ, หน้า 219)

ตัวอย่างประเภทการแปลเป็นกริยาวิ

(9) それに、このとしごろの老人^{ろうじん}としては
固^{かた}太^ぶりした全身^{ぜんしん}が、てらてらと脂^{あぶら}ぎっているのが..
(金田^{きんたいち}一, p. 52)

ทั่วทั้งร่างนั้นอุดมไปด้วยเนื้อหนังแน่นหนาไว้
ไขมันยังเป็นเงาแวววาม (คินดะอิจิ, หน้า 48)

สังเกตได้ว่าคำบอกอาการหรือสภาพที่แปล

เป็นคำกริยาเรียงอยู่หน้าคำกริยาอื่นนี้ เช่น わざわ
ざ こっそり ぽんやり จัดอยู่ในกลุ่มคำบอกอาการ
หรือสภาพที่เกี่ยวข้องกับสภาพจิตใจ และลักษณะการ
กระทำที่เกิดจากความตั้งใจหรือจิตใจของผู้กระทำ
ขณะกระทำ

ตารางที่ 6 วิธีการแปลโดยไม่แปล (N = 31)

ประเภทที่	ประเภทการแปล	จำนวน	ร้อยละ
1	ไม่แปลโดยละทิ้ง	24	77.41
2	ไม่แปลโดยตรงแต่ยังแฝงความหมายไว้	7	22.58

ตัวอย่างไม่แปลโดยละทิ้ง

(10) 金田^{きんたいち}一^{かずすけ}耕^{あや}助^{むなざわ}はふつと怪^{あや}しい胸^{むな}騒^{さわ}
ぎ^{かん}を感じ^{かん}た。(金田^{きんたいち}一, p. 373)

เขาว่าวุ่นใจอย่างประหลาด (คินดะอิจิ, หน้า 277)

ตัวอย่างไม่แปลโดยตรงแต่ยังแฝงความหมายไว้

(11) 20年前^{ねんまえ}のその事件^{じけん}で銀行員^{ぎんこういん}を
一人^{ひとり}やつちま^{いらい}って以来^{いらい}、ぱつたりと姿^{すがた}を消^けした悪^{あく}党^{とう}
だ。

แต่หลังจากมันฆ่าพนักงานธนาคารตายไป
คนนั้น ตอนปล้นธนาคารเมื่อ 20 ปีก่อนมันก็หายตัว
ไปไม่เหลือร่องรอย (โกนัน เล่มที่ 23)

วิธีการแปลแบบไม่แปลโดยละทิ้งพบมากถึง
ร้อยละ 77.41 ของวิธีการแปลโดยไม่แปลทั้งหมด
ตัวอย่างการแปลคำบอกอาการหรือสภาพ ふつと ซึ่ง
มีความหมายว่าการกระทำหรือเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้น
อย่างกะทันหัน อย่างไม่คาดคิด จากตัวอย่างการแปล
ข้างต้นสังเกตได้ว่าในประโยคแปลภาษาไทยไม่มีความ
หมายของคำ ふつと อยู่ในประโยคแปล ข้อสังเกต
หนึ่งที่อาจกล่าวได้จากผลการศึกษาคำนี้คือคำเลียน
เสียงธรรมชาติและคำบอกอาการหรือสภาพที่พบว่า
ไม่แปลประกอบไปด้วย

1. ちゃんと (5 คำ)

2. そろそろ (4 คำ)

3. すっかり (3 คำ)

4. いよいよ

5. いきなり

6. ふつと

7. もともと

8. めっきり

9. たまたま

10. じっくり

11. かつぱり

12. じつと

13. はつきり

14. ぱつちり

15. ぴつたり

สังเกตได้ว่าคำที่ไม่แปลนั้นเป็นคำบอกอาการ
หรือสภาพทั้งหมดและคำที่ไม่ถูกแปลที่มีจำนวนมาก
ที่สุดคือ ちゃんと ความหมายตามพจนานุกรมคือ
“อย่างเรียบร้อยไม่ผิดพลาด” แม้ว่าจะเป็นคำบอก
อาการหรือสภาพที่น่าจะหาคำวิเศษณ์ในภาษาไทยที่มี
คำความหมายเท่ากันได้ไม่ยาก แต่จากการศึกษาพบ

ว่า ちゃんと
วิเศษณ์ขยายม
สังเกตไว้ว่าคำ
ของผู้พูดซึ่งบ
นี้คำบอกอาการ
いよいよ いき
การณ์ลักษณะ
นี้สอดคล้องกับ
ที่เหตุการณ์นั้น
กระทำ

วิธีการ
หมายไว้ สามา
ทางภาษาศาส
กล่าวคือความ
ทันใด โดยบังเอ
ขาดหายไปกลา
ร่องรอย” ซึ่งเป็

ตารางที่ 7 วิธี

ประเภทที่	
1	ค
2	ค

ตัวอย่างประเภ
คำว่า “ด้วย”

(12)
(金田^{きんたいち}一, p. 31)

ดอก
แหลมคม (คิน

² กาล คือ ประ
การณ์ลักษณะ
ไปแล้ว

ตัวอย่างประเภทการแปลเป็นกริยาวลี

(9) それに、このとしごろの老人としては
固太りした全身が、てらてらと脂ぎっているのが..
(金田一, p. 52)

ทั่วทั้งร่างนั้นอุดมไปด้วยเนื้อหนังแน่นหนาไร้
ไขมันยังเป็นเงาแวววาม (คินดะอิชิ, หน้า 48)

ตารางที่ 6 วิธีการแปลโดยไม่แปล (N = 31)

ประเภทที่	ประเภทการแปล	จำนวน	ร้อยละ
1	ไม่แปลโดยละทิ้ง	24	77.41
2	ไม่แปลโดยตรงแต่ยังแฝงความหมายไว้	7	22.58

ตัวอย่างไม่แปลโดยละทิ้ง

(10) 金田一耕助はふつと怪しい胸騒
ぎを感じた。(金田一, p. 373)

เขาว่าวุ่นใจอย่างประหลาด (คินดะอิชิ, หน้า 277)

ตัวอย่างไม่แปลโดยตรงแต่ยังแฝงความหมายไว้

(11) 20年前のその事件で銀行員を
一人やつちまつて以来、ぱつたりと姿を消した悪党
だ。

แต่หลังจากนั้นฆ่าพนักงานธนาคารตายไป
คนนึง ตอนปล้นธนาคารเมื่อ 20 ปีก่อนมันก็หายตัว
ไปไม่เหลือร่องรอย (คินดะอิชิ เล่มที่ 23)

วิธีการแปลแบบไม่แปลโดยละทิ้งพบมากถึง
ร้อยละ 77.41 ของวิธีการแปลโดยไม่แปลทั้งหมด
ตัวอย่างการแปลคำบอกอาการหรือสภาพ ふつと ซึ่ง
มีความหมายว่าการกระทำหรือเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้น
อย่างกะทันหัน อย่างไม่คาดคิด จากตัวอย่างการแปล
ข้างต้นสังเกตได้ว่าในประโยคแปลภาษาไทยไม่มีความ
หมายของคำ ふつと อยู่ในประโยคแปล ข้อสังเกต
หนึ่งที่อาจกล่าวได้จากผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือคำเลียน
เสียงธรรมชาติและคำบอกอาการหรือสภาพที่พบว่ามี
ไม่แปลประกอบไปด้วย

สังเกตได้ว่าคำบอกอาการหรือสภาพที่แปล
เป็นคำกริยาเรียงอยู่หน้าคำกริยาอื่นนี้ เช่น わざわ
ざ こっそり ぼんやり จัดอยู่ในกลุ่มคำบอกอาการ
หรือสภาพที่เกี่ยวข้องกับสภาพจิตใจ และลักษณะการ
กระทำที่เกิดจากความตั้งใจหรือใจของผู้กระทำ
ขณะกระทำ

1. ちゃんと (5 คำ)
2. そろそろ (4 คำ)
3. すっかり (3 คำ)
4. いよいよ
5. いきなり
6. ふつと
7. もともと
8. めっきり
9. たまたま
10. じつくり
11. かつぱり
12. じつと
13. はつきり
14. ぱつちり
15. ぴつたり

สังเกตได้ว่าคำที่ไม่แปลนั้นเป็นคำบอกอาการ
หรือสภาพทั้งหมดและคำที่ไม่ถูกแปลที่มีจำนวนมาก
ที่สุดคือ ちゃんと ความหมายตามพจนานุกรมคือ
“อย่างเรียบร้อยไม่ผิดพลาด” แม้ว่าจะเป็นคำบอก
อาการหรือสภาพที่น่าจะหาคำวิเศษณ์ในภาษาไทยที่มี
คำความหมายเท่ากันได้ไม่ยาก แต่จากการศึกษาพบ

ว่า ちゃんと มักถูกใช้ในหน้าที่ที่คล้ายกับคำกริยา
วิเศษณ์ขยายมาลาดังที่ Imanishi (2004) ตั้งข้อ
สังเกตไว้ว่าちゃんと มีวิธีการใช้เกี่ยวพันความคิดเห็น
ของผู้พูดซึ่งบางครั้งยากต่อการแปลออกมา นอกจากนี้
คำบอกอาการหรือสภาพที่ไม่ถูกแปลคือ そろそろ
いよいよ いきなり ふつと ยังเกี่ยวข้องกับกาลและ
การณลักษณะ (Tense and Aspect)² ซึ่งข้อมูลที่ได้
นี้สอดคล้องกับ Toratani ที่อธิบายการไม่แปลในกรณี
ที่เหตุการณ์นั้นเกี่ยวข้องกับเวลาที่ใช้ในการเกิดการ
กระทำ

วิธีการแปลแบบไม่แปลโดยตรงแต่ยังคงความ
หมายไว้ สามารถอธิบายวิธีการแปลนี้โดยใช้หลักการ
ทางภาษาศาสตร์ปริฐาน (Cognitive Linguistics)
กล่าวคือความหมายของคำว่า ぱつたり คือ ทันที
ทันใด โดยบังเอิญ (ของหนัก) ล้มอย่างกะทันหัน และ
ขาดหายไปกลางคัน ผู้แปลแปลโดยใช้คำว่า “ไม่เหลือ
ร่องรอย” ซึ่งเป็นคำแปลในกรอบของเหตุการณ์ที่ยังหา

ตารางที่ 7 วิธีการแปลโดยแปลเป็นคำนาม (N = 24)

ประเภทที่	ประเภทการแปล	จำนวน	ร้อยละ
1	คำนามในรูปที่ตามหลังคำว่า “ด้วย”	20	83.33
2	คำนามวลี	4	16.66

ตัวอย่างประเภทการแปลเป็นคำนามในรูปที่ตามหลัง
คำว่า “ด้วย”

(12) 博士はぎろりと菊江を見て。
(金田一, p. 315)

ดอกเตอร์มองคิคุเอะด้วยประกายตา
แหลมคม (คินดะอิชิ, หน้า 238)

คนร้ายไม่พบ แม้จะไม่ใช้คำแปลตามความหมายของคำ
แต่ผู้แปลยังคงใช้คำแปลที่อยู่ในกรอบความหมายของ
เหตุการณ์ การแปลลักษณะนี้อาจกล่าวได้ว่าเป็นวิธีการ
แปลที่อธิบายได้ด้วยหลักการของภาษาศาสตร์ปริฐาน
ดังที่ Toratani ได้อธิบายถึงการแปลโดยใช้วิธีการแบบ
windowing ซึ่งเป็นแนวคิดจากภาษาศาสตร์ปริฐานที่
เสนอเรื่องของความหมายว่าเกิดจากการรับรู้และความ
เข้าใจเกี่ยวกับโลกภายนอกของมนุษย์ การแปลความ
หมายของภาษาจะอาศัยเพียงความหมายตามตัวอักษร
ไม่ได้ จำต้องใช้การรับรู้และประสบการณ์ภายนอกของ
ผู้แปลแต่ยังต้องอยู่ในกรอบของความหมาย (Frame
semantics) จากแนวคิดของภาษาศาสตร์ปริฐานใน
เรื่องความหมายนี้ สามารถอธิบายประเภทการไม่แปล
โดยตรงแต่ยังแฝงความหมายไว้ได้ว่า เกิดจากการแปล
ของผู้แปลที่ใช้การรับรู้หรือประสบการณ์ที่ผ่านมาเสริม
ความหมายของประโยคของการ “ขาดหายไป” ของ
คนร้ายซึ่งก็เท่ากับ “ไม่เหลือร่องรอย” ให้ตามเจอ

(13) 警部はびつくりしたような眼
で耕助の顔を見る。(金田一, p. 366)

สารวัตรมองหน้าคินดะอิชิด้วยความตกใจ
(คินดะอิชิ, หน้า 272)

ตัวอย่างประเภทการแปลเป็นคำนามวลี

(14) ずつかりしたような声である。
(金田一, p. 296)

น้ำเสียงชายหนุ่มแสดงความผิดหวัง (คิน
ดะอิชิ, หน้า 224)

² กาล คือ ประเภททางไวยากรณ์ที่บ่งเวลาของเหตุการณ์ว่า เกิดขึ้นในอดีต ปัจจุบัน อนาคต
การณลักษณะ คือ ลักษณะของเหตุการณ์ที่มองขอบเขตของเวลาภายในเหตุการณ์หนึ่งๆ ว่ากำลังดำเนินอยู่ เริ่มต้นหรือจบลง
ไปแล้ว

ตารางที่ 7 แสดงการแปลเป็นคำนามโดยมีคำบุพบท “ด้วย” นำหน้า แสดงการกระทำที่เกิดขึ้นด้วยลักษณะ สภาพหรืออารมณ์ที่แสดงอยู่หลังบุพบท “ด้วย” การแปลลักษณะนี้พบเป็นสัดส่วนที่เยอะมากกว่าลักษณะการแปลเป็นคำนามทั่วไป ทั้งนี้การแปลด้วยวิธีการนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ

Toritani ที่มีการแปลเป็นคำนามตามด้วย with และเกิดร่วมกับคำที่มีรูปคำเดียว แต่ข้อสังเกตในการแปลเป็นภาษาไทยคือคำบอกอาการหรือสภาพที่แปลส่วนใหญ่อยู่ในรูปไวยากรณ์ 「…たように」 ไม่เกี่ยวข้องกับรูปร่างของคำบอกอาการหรือสภาพที่เกิดขึ้น

ตารางที่ 8 วิธีการแปลแบบสันธานวลีแสดงผลลัพธ์ (N = 5)

ประเภทที่	ประเภทการแปล	จำนวน	ร้อยละ
1	สันธานวลีแสดงผลลัพธ์ขึ้นต้นด้วย “จน”	5	100

ตัวอย่างประเภทการแปลเป็นสันธานวลีแสดงผลลัพธ์ขึ้นต้นด้วย “จน”

(15) 部屋^{へや}のすみずみまで漂^{ただよ}うて、ねっ
とり体^{からだ}にからみついてくる感^{かん}じである。(金田一, p. 356)

อะไรล่องลอยไปทั่วทุกซอกมุมของห้องและเกาะติดร่างกายจนเหนียวหนืด (คินดะอิจิ, หน้า 285)

(16) この女^{おんな}はまだすつきり泥^{どろ}を吐^はいていない。(金田一, p. 353)

ผู้หญิงคนนี้ยังไม่สำราญภาพเรื่องเลวร้ายออกมาจนหมดไส้หมดพุง (คินดะอิจิ, หน้า 263)

วิธีการแปลแบบสันธานวลี พบได้ในการแปลเป็นภาษาไทยแต่ไม่พบในการแปลเป็นภาษาอังกฤษ การแปลลักษณะนี้เป็นการแปลที่ผู้แปลเน้นไปที่ผลของการกระทำที่เกิดขึ้น แม้ว่าในภาษาญี่ปุ่น ทั้งคำว่า ねっ และ すつきり เป็นคำบอกอาการหรือสภาพขยายกริยา ผู้แปลแปลโดยเน้นไปที่ผลของการกระทำมากกว่ากระบวนการของการเกิดกริยา จึงใช้ “จน” เป็นสันธานเชื่อมผลลัพธ์ที่ตามมาด้านหลัง ทั้งนี้คำบอกอาการหรือสภาพที่แปลในลักษณะนี้ได้จะเป็นคำที่มีความหมายแสดงผลลัพธ์ของการกระทำหรือที่เรียกว่า คำกริยาวิเศษณ์แสดงผลลัพธ์ (結果副詞) ซึ่งทั้ง ねっ

とと และ すつきり นอกจากขยายสภาพกิริยาอาการที่เกิดขึ้นแล้ว ยังแฝงความหมายแสดงผลลัพธ์หลังจากเกิดกิริยาอาการนั้นได้อีกด้วย เมื่อแปลเป็นภาษาไทยจึงสามารถแปลในรูปคำสันธาน “จน” ตามด้วยคำวิเศษณ์

สรุป

คำเลียนเสียงธรรมชาติและคำบอกอาการหรือสภาพเป็นกลุ่มคำที่พบบ่อยในภาษาญี่ปุ่นซึ่งถือเป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่ง ซึ่งทำให้ยากต่อการแปลเป็นภาษาอื่นที่มีกลุ่มคำชนิดนี้น้อย หรือต้องใช้วิธีการแปลที่หลากหลายเพื่อให้ได้ความครบถ้วนสมบูรณ์ตามที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อ บทความชิ้นนี้ศึกษาการแปลคำเลียนเสียงธรรมชาติและคำบอกอาการหรือสภาพจากภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาไทย โดยสำรวจตัวอย่างคำจำนวน 214 คำ ผลจากการศึกษาพบว่าวิธีการแปลจากภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาไทยมี 5 วิธีหลักๆ โดยการแปลแบบเดิมคำว่า “อย่าง” ดังเช่นที่ Sunthonmanee (2003) อธิบายนั้นมีจำนวนไม่มาก เมื่อเปรียบเทียบกับ การแปลเป็นคำวิเศษณ์ที่ไม่มี “อย่าง” นำหน้า

แต่เนื่องจากงานวิจัยครั้งนี้ เป็นงานวิจัยเริ่มต้นในการศึกษาการแปลคำเลียนเสียงธรรมชาติและคำบอกอาการหรือสภาพจากภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษา

ไทย จำนวน
ซึ่งยังคง
มีอยู่ทั้งหม
การวิจัยวิธี
จำนวนตัว
หลายมาก
แบบอื่นที่
การแปลเป็น
โดยกริยา
คือแปลคำ
คำ (การ
“กระซก”
ที่คำบอก
รวมคำกับ
อิ
วรรณกรรม
คำบอก
ไปในอนาคต
ญี่ปุ่นเป็น
ต้องการสื่อ
สลายตาม
และศิลป์

บรรณานุ
โยโกมิโซะ

ดอน
kitarite
กรุงเทพ
สมเกียรติ
เบื้องต้
วัฒนธรรม
สรบุศย์ รุ่ง
เสียง
แม้ฟ้า

ตารางที่ 7 แสดงการแปลเป็นคำนามโดยมีคำบุพบท “ด้วย” นำหน้า แสดงการกระทำที่เกิดขึ้นด้วยลักษณะ สภาพหรืออารมณ์ที่แสดงอยู่หลังบุพบท “ด้วย” การแปลลักษณะนี้เป็นสัดส่วนที่เยอะมากกว่าลักษณะการแปลเป็นคำนามทั่วไป ทั้งนี้การแปลด้วยวิธีการนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ

Toritani ที่มีการแปลเป็นคำนามตามด้วย with และเกิดร่วมกับคำที่มีรูปคำเดียว แต่ข้อสังเกตในการแปลเป็นภาษาไทยคือคำบอกอาการหรือสภาพที่แปลส่วนใหญ่อยู่ในรูปไวยากรณ์ 「～したよう」 ไม่เกี่ยวข้องกับรูปร่างของคำบอกอาการหรือสภาพที่เกิดร่วม

ตารางที่ 8 วิธีการแปลแบบสันธานวลีแสดงผลลัพธ์ (N = 5)

ประเภทที่	ประเภทการแปล	จำนวน	ร้อยละ
1	สันธานวลีแสดงผลลัพธ์ขึ้นต้นด้วย “จน”	5	100

ตัวอย่างประเภทการแปลเป็นสันธานวลีแสดงผลลัพธ์ขึ้นต้นด้วย “จน”

(15) 部屋のすみずみまで漂って、ねっ
とり体にからみついてくる感じである。(金田一, p. 356)

อะไรลอยล่องไปทั่วทุกซอกมุมของห้องและเกาะติดร่างกายจนเหนียวเหนียว (คินดะอิจิ, หน้า 265)

(16) この女はまだすつきり泥を吐いていない。(金田一, p. 353)

ผู้หญิงคนนี้ยังไม่สารถเล็กรถขยะออกมาจนหมดไ้หมดพุง (คินดะอิจิ, หน้า 263)

วิธีการแปลแบบสันธานวลี พบได้ในการแปลเป็นภาษาไทยแต่ไม่พบในการแปลเป็นภาษาอังกฤษ การแปลลักษณะนี้เป็นการแปลที่ผู้แปลเน้นไปที่ผลของการกระทำที่เกิดขึ้น แม้ว่าในภาษาญี่ปุ่น ทั้งคำว่า ねっとり และ すつきり เป็นคำบอกอาการหรือสภาพขยายกริยา ผู้แปลแปลโดยเน้นไปที่ผลของการกระทำมากกว่ากระบวนการของการเกิดกริยา จึงใช้ “จน” เป็นสันธานเชื่อมผลลัพธ์ที่ตามมาด้านหลัง ทั้งนี้คำบอกอาการหรือสภาพที่แปลในลักษณะนี้ได้จะเป็นคำที่มีความหมายแสดงผลลัพธ์ของการกระทำหรือที่เรียกว่า คำกริยาวิเศษณ์แสดงผลลัพธ์ (結果副詞) ซึ่งทั้ง ね

っとり และ すつきり นอกจากขยายสภาพกริยาอาการที่เกิดขึ้นแล้ว ยังแฝงความหมายแสดงผลลัพธ์หลังจากเกิดกริยาอาการนั้นได้อีกด้วย เมื่อแปลเป็นภาษาไทยจึงสามารถแปลในรูปคำสันธาน “จน” ตามด้วยคำวิเศษณ์

สรุป

คำเลียนเสียงธรรมชาติและคำบอกอาการหรือสภาพเป็นกลุ่มคำที่พบบ่อยในภาษาญี่ปุ่นซึ่งถือเป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่ง ซึ่งทำให้ยากต่อการแปลเป็นภาษาอื่นที่มีกลุ่มคำชนิดนี้น้อย หรือต้องใช้วิธีการแปลที่หลากหลายเพื่อให้ได้ความครบถ้วนสมบูรณ์ตามที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อ บทความชิ้นนี้ศึกษาการแปลคำเลียนเสียงธรรมชาติและคำบอกอาการหรือสภาพจากภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาไทย โดยสำรวจตัวอย่างคำจำนวน 214 คำ ผลจากการศึกษาพบว่าวิธีการแปลจากภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาไทยมี 5 วิธีหลักๆ โดยการแปลแบบเดิมคำว่า “อย่าง” ดังเช่นที่ Sunthonmanee (2003) อธิบายนั้นมีจำนวนไม่มาก เมื่อเปรียบเทียบกับกริยาที่แปลเป็นคำวิเศษณ์ที่ไม่มี “อย่าง” นำหน้า

แต่เนื่องจากงานวิจัยครั้งนี้ เป็นงานวิจัยเริ่มต้นในการศึกษาการแปลคำเลียนเสียงธรรมชาติและคำบอกอาการหรือสภาพจากภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษา

ไทย จำนวนคำที่นำมาศึกษามีเพียง 214 คำเท่านั้น ซึ่งยังค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับจำนวนคำประเภทนี้ที่มีอยู่ทั้งหมดในภาษาญี่ปุ่น ดังนั้นในอนาคตจึงควรมีการวิจัยวิธีการแปลกลุ่มคำชนิดนี้เพิ่มมากขึ้น โดยใช้จำนวนตัวอย่างเพิ่มขึ้น และผลงานของผู้แปลที่หลากหลายมากขึ้น และอาจเน้นศึกษาประเภทการแปลในรูปแบบอื่นที่นอกเหนือจากการแปลเป็นคำวิเศษณ์ เช่น การแปลเป็นคำกริยา (เป็นกริยาเดียวและกริยาเรียง) โดยกริยาเดียวมีลักษณะการแปลแบบรวมคำ กล่าวคือแปลคำบอกอาการหรือสภาพกับคำกริยาเป็น 1 คำ (การแปลแบบ 2:1) เช่น ざらりとひらく เป็น “กระซก” และ ひつぱり出した เป็น “ตึง” ในขณะที่คำบอกอาการหรือสภาพคำอื่นไม่สามารถแปลแบบรวมคำกับคำกริยาได้ เป็นต้น

อีกทั้งอิทธิพลของผู้แปลหรือรูปแบบของงานวรรณกรรมที่มีต่อการแปลคำเลียนเสียงธรรมชาติและคำบอกอาการและสภาพ ก็เป็นหัวข้อที่น่าสนใจต่อไปในอนาคต เพื่อปรับปรุงเทคนิคการแปลจากภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาไทย ให้ได้ความหมายของสารที่ผู้เขียนต้องการสื่อได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และมีความสอดคล้องตามหลักการแปล ซึ่งเป็นงานที่ต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์

บรรณานุกรม

- โยโกมิโซะ มาซาชิ. (2011). *คินดะอิจิยอดนักสืบ ตอน บทเพลงปีศาจ*. (แปลจาก Okuma ga kitarite fue o fuku โดย ชมนาด ศีติสาร). กรุงเทพฯ: เจบีค.
- สมเกียรติ เสงวนกิจวัฒน์. (2549). *แปลญี่ปุ่น-ไทย เบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ภาษาและวัฒนธรรม.
- สรบุศย์ รุ่งโรจน์สุวรรณ. (2551). *โครงการคำเลียนเสียงธรรมชาติในภาษาไทย*. มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.

- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2551). *สรุปผลเบื้องต้น การสำรวจการอ่านหนังสือของประชากร พ.ศ. 2551*. เข้าถึงเมื่อ 4 ธันวาคม 2555 จากเว็บไซต์ <http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/service/survey/read51.pdf>
- ศุกิจ รัชตะเกษม. (2549). *การศึกษารูปคำและความหมายของคำบอกอาการและสภาพในภาษาญี่ปุ่น* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อาโอยาม่า โกโซ. (2004). *ยอดนักสืบจิ๋วโคนัน*. (แปลจาก Meitantei Conan โดย เพลินพิศ). กรุงเทพฯ: วิทยาลัยการพิมพ์.
- Inose, Hiroko. (2011). *Translating Japanese onomatopoeia and mimetic words*. University of Granada, Spain.
- Toritani, Kiyoko. (2009). *Translating mimetics in Japanese: a cognitive approach*. New voices in Translation Studies 5.
- Yamaguchi, Nakami. (2003). *Giongo gitaigo history*. Retrieved December 4, 2012, from Speech in the Seminar Ginza no Gakko Website: http://www.dnp.co.jp/jis/g_gakko/talk/37/37_talk.html
- 青山剛昌 (1996)『名探偵コナン』東京: 小学館。
- 阿刀田穂子・星野和子 (2009)『擬音語擬態語使用方辞典』東京: 創拓社出版。
- 池上春彦 (1981)『「する」と「なる」の言語学』東京: 大修館書店。
- 今西利之 (2004)「副詞「ちゃんと」の意味記述一話(はな)し手による事柄への意味づけと」『熊本大学留学生センター紀要』(8), pp. 1-11.

- おの まさひろ (2009)『オノマトペがあるから日本語が
楽しい』東京: 平凡社。
- かど おか けんいち (2004)『日本語オノマトペ語彙の
語源について』『龍谷大学国際センター
研究年報』(13)。
- かめい たかし (1996)『言語学大辞典』東京: 三省堂。
- みな し ま ひろし (2004)『日英語のオノマトペ』『福井大学
教育地域化学部紀要1』福井大学。
- パンニパー・ストーンムニー (2003)『日タイ
両語における擬音語・擬態語について』『広
島大学留学生センター研究年報』, pp.1-23。
- よこぞ まさし (2011)『悪魔が来りて笛を吹く』東京:
角川文庫。

the poli
of Thai
product
Chinese
support
interests
larly in
Japan, w
the Japa
Therefore
thusiasm
companie
policies
Studies v
countries
Sphere d

Keyword

* Corresor